

Samen Passend en Inclusief

Ondersteuningsplan
2026-2030

Samen Passend en Inclusief

Ondersteuningsplan 2026–2030

Vaststellingsprocedure Ondersteuningsplan SWV-NK PO

Ingestemd door OPR	02-03-2026
Positief advies Deelnemersraad	20-01-2026
Ter bespreking in het Team	02-02-2026
Ingestemd door Raad van Toezicht	09-02-2026
Afstemming in OOGO	16-04-2026

Vastgesteld door directeur-bestuurder SWV-NK PO 23-04-2026
Ingediend bij Onderwijsinspectie 23-04-2026

SWV-NK PO

Hertog Aalbrechtweg 5
1823 DL Alkmaar
072 - 79 20 110

www.swvnk-po.nl
info@swvnk-po.nl

Fotografie: iStock

Vormgeving: Raadhuis

© 2026–2030 SWV-NK PO

“
**Diversiteit
is de norm**

Voorwoord

Met vertrouwen en trots presenteert SWV-NK PO het ondersteuningsplan 'Samen passend en inclusief' voor de komende vier jaar. In de voorbereiding spraken we met ouders, leerkrachten, intern begeleiders, schoolleiders, jeugdhulp-professionals, kinderopvang, bestuurders, gemeenten én natuurlijk met de leerlingen zelf. Deze gesprekken brachten diversiteit en denkkraft samen. Mooi om te ervaren dat onze gezamenlijke ambitie breed gedragen is: iedere leerling moet zich welkom voelen, kunnen meedoen en zich optimaal kunnen ontwikkelen op een school dichtbij huis.

De openheid in deze gesprekken maakte indruk. Naast ambitie was er ruimte voor zorgen, dilemma's en de complexiteit van het dagelijkse werk. Het benoemen daarvan geeft ons de kans om samen te onderzoeken, te leren en te ontwikkelen. Inclusief onderwijs vraagt om deze eerlijkheid en om de bereidheid om het samen te doen. De stip op de horizon, inclusief onderwijs in 2035, hebben we duidelijk voor ogen, maar de weg ernaar toe is niet volledig uitgekristalliseerd. Dit benadrukt het belang dat we een breed netwerk vormen van ouders, onderwijs, opvang, jeugdhulp en andere partners in de regio, waarin iedereen vanuit eigen deskundigheid en perspectief bijdraagt aan het concretiseren van onze gezamenlijke ambities.

De afgelopen vier jaren hebben we belangrijke stappen gezet: een dekkend netwerk met passend aanbod is doorontwikkeld, de samenwerking tussen scholen in de werkgebieden vanuit een gezamenlijk doel is verstevigd, JONK is uitgebreid naar een punt voor jongeren PO-VO en de samenwerking tussen deelnemende schoolbesturen is versterkt. Met dit nieuwe ondersteuningsplan bouwen we daarop voort. We gaan van passend onderwijs richting passend en inclusief onderwijs. Onze koers is helder, ambitieus en toekomstgericht.

Gezamenlijke inzet, lef en een enorme betrokkenheid hebben tot dit plan geleid. De meer dan 130 professionals en ouders op de ondersteuningsplandag in oktober hebben prachtige bouwstenen gelegd voor dit nieuwe plan. Nu is het tijd om onze ambities om te zetten in actie. Dat zal met vallen en opstaan gaan, we hebben (nog) niet altijd even helder hoe. Maar door samen uit te proberen, kunnen we stap voor stap een inclusievere leeromgeving bieden aan leerlingen. We bouwen samen aan een toekomst waarin we niet meer hoeven spreken over 'regulier' of 'speciaal', maar over onderwijs. Elke leerling, ongeacht de ondersteuningsbehoefte, kan zich dan ontwikkelen op een school in de buurt. Samen maken we passend en inclusief onderwijs waar.

Janneke Oosterman

Directeur-bestuurder SWV-NK PO

Inhoudsopgave

Deel 1: Samen passend en inclusief

Inleiding	06
1. SWV-NK PO, ons samenwerkingsverband	09
1.1 Onze maatschappelijke opdracht	10
1.2 Wie we zijn	11
2. Onze doelen en ambities	12
2.1 De ontwikkeling van ons samenwerkingsverband	12
2.2 Totstandkoming van de thema's	13
2.3 Thema's	14
Thema 1: Inclusieve leeromgeving in ieder werkgebied	14
Thema 2: Samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs	16
Thema 3: Het jonge kind	18
Thema 4: Schoolaanwezigheid en terugkeerperspectief	19

Deel 2: Organisatie en governance

3. Basisinformatie samenwerkingsverband	22	6. Intern toezicht	29
3.1 Contactgegevens	22	7. Extern toezicht	30
3.2 Samenstelling samenwerkingsverband	23	8. Organisatie samenwerkingsverband	31
3.3 Leerlingaantallen	24	8.1 Samenstelling	31
4. Formele inrichting	25	8.2 Interne organisatie	32
4.1 Rechtsvorm en bestuursmodel	25	8.2.1 Het team	32
4.2 Rollen en verantwoordelijkheid	25	8.2.2 Waardering/ inschaling	33
4.3 Klachten, bezwaar en vertrouwenspersoon	26	8.3 Personeelsbeleid en HR	33
4.3.1 Onderlinge geschillen	26	9. De pedagogische alliantie	34
4.3.2 Geschillen medezeggenschap	26	9.1 Werken in werkgebieden	35
4.4 Privacy en gegevensbescherming	27	9.1.1 Budgetten per werkgebied	36
4.5 Financiële inrichting en allocatie	27	9.2 Samen ontwikkelen in netwerk-groepen	36
4.6 Formele positie van het Ondersteuningsplan	27	10 Wettelijke taken	37
5. Sturingsprincipes/ governance	28		

Deel 3: Samen bouwen aan een dekkend en inclusief netwerk

11. Kengetallen op kwalitatieve indicatoren	39		
11.1 Aantal leerlingen binnen SWV-NK	39		
11.1.1 Leerlingen speciaal basisonderwijs	40		
11.1.2 Leerlingen speciaal onderwijs	40		
11.2 Schoolaanwezigheid	41		
11.2.1 Dominante oorzaken verminderde schoolaanwezigheid	41		
11.2.2 Duur verminderde schoolaanwezigheid	41		
12. Operationeel model	42		
13. Dekkend aanbod	43		
13.1 De basis- en extra ondersteuning	44		
13.1.1 Basisondersteuning: het fundament voor iedereen	44		
13.1.2 Extra ondersteuning in de school	44		
13.1.3 Gespecialiseerde ondersteuning: maatwerk voor complexe situaties	45		
13.2 Individuele maatwerkarrangementen	46		
13.3 Ontwikkelingsperspectief (OPP)	46		
13.4 Multidisciplinair overleg (MDO)	46		
13.5 Arrangementen	47		
13.6 Gespecialiseerd onderwijs	47		
13.6.1 Onderwijszorgarrangementen	47		
13.6.2 Speciale voorzieningen	49		
13.6.3 Tijdelijke interventie- en observatieplaatsen	50		
13.7 TLV werkwijze en richtlijnen voor de toewijzing van leerlingen naar voorziening/ gespecialiseerd onderwijs	50		
13.7.1 Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)	50		
13.7.2 Toewijzingscommissie	50		
13.7.3 Rechtstreekse instroom vanuit voorschoolse voorzieningen	50		
13.7.4 Richtlijnen	51		
13.7.5 Leidende uitgangspunten bij de duur van de toelaatbaarheid en categoriebepaling	52		
13.7.6 Richtlijnen bij het bepalen van de hoogte van de aangevraagde toelaatbaarheidsverklaring	52		
14. JONK (Jeugd- en Oudersteunpunt)	54		
15. Kwaliteitsbeleid	55		
15.1 Cyclische kwaliteitszorg binnen SWV-NK PO	56		

Deel 4: Samen sterk in de regio

16. Samenwerking met onze partners	58
16.1 Gemeenten	58
16.2 Collega-samenwerkingsverbanden	60
16.3 Cluster 1 en 2	60
16.4 Landelijke netwerken	60

Deel 5: Financiën

17. Financiën	62
17.1 Financieel beleid en -beheer	62
17.2 Inkomsten van het samenwerkingsverband	63
17.3 Inzet en toedeling van middelen	63
17.3.1 Regulier basisonderwijs	64
17.3.2 Speciaal onderwijs	64
17.3.3 Speciaal basisonderwijs	65
17.3.4 Vangnetregeling basisonderwijs	65
17.3.5 Onderzoeken volumebekostiging	65
17.3.6 Onderwijszorgarrangementen	66
17.3.7 Ondersteuning in natura	66
17.3.8 Management en organisatie	66
17.4 Vermogen en risico's	67

Inleiding

Dit is het Ondersteuningsplan 2026–2030 van SWV-NK PO. In dit plan staan onze visie en ambities en hoe we deze willen concretiseren. Het ondersteuningsplan is bedoeld voor ouders en alle professionals rondom de leerling. Het plan biedt richting, houvast en inspiratie voor de gezamenlijke opdracht die we hebben: passend inclusief onderwijs realiseren voor alle leerlingen in onze regio. Het ondersteuningsplan van SWV-NK PO is een plan van ons allemaal. Het is ontstaan via de aanpak De Nieuwe route, een fundamenteel andere aanpak om tot betere besluiten en gedragen oplossingen te komen. In plaats van dat beslissingen van bovenaf worden opgelegd, is iedereen die zich betrokken voelt uitgenodigd om mee te denken en mee te doen. Alle betrokken deelnemers uit ons netwerk, onderwijsprofessionals, jeugdhulp, gemeenten, ouders en bestuurders hebben daarmee samen bijgedragen aan de totstandkoming van dit ondersteuningsplan.

Bij de start van het proces naar het nieuwe ondersteuningsplan is opgehaald wat we tot dan toe bereikt hebben en wat er nog te realiseren valt en dit heeft geleid tot kwesties waarvoor we met het netwerk oplossingen wilden bedenken. De kwesties zijn:

- Toename deelname gespecialiseerd onderwijs leidt tot knelpunten:
 - Wachtlijsten in het (V)SO
 - Schoolverzuim (thuiszitters) en vrijstellingen nemen toe
 - Minder geld om passend onderwijs op de reguliere scholen te financieren.
- Het streven van het Salamanca-akkoord en de doelen uit de Werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035 zijn nog onvoldoende vanzelfsprekend vertaald naar beleid en het mogelijk maken hiervan in de dagelijkse praktijk.

- Samenwerking tussen speciaal en regulier onderwijs in de richting van inclusief onderwijs biedt kansen, maar is nog onvoldoende uitgewerkt.
- Structurele inzet van preventief jeugdbeleid in de scholen is onvoldoende aanwezig en niet duurzaam gefinancierd en geborgd.
- Samenwerking met gemeenten en jeugdhulp, wanneer een kind of jongere ook jeugd- en/of gezinshulp nodig heeft, verloopt niet optimaal efficiënt en effectief.
- De overgangen voorschools-po en po/s(b)o - v(s)o voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften verlopen onvoldoende soepel/ zeer moeizaam.

Vanuit deze kwesties is een centrale vraag geformuleerd in de gesprekken: 'Wat is ervoor nodig om de komende vier jaar goed en inclusief onderwijs te realiseren, zodat alle leerlingen in Noord-Kennemerland zich optimaal kunnen ontwikkelen op school?'

De uitkomsten leverden waardevolle bouwstenen voor mogelijke oplossingen en aandachtspunten op. Op basis van deze bouwstenen zijn vier overkoepelende thema's met bijbehorende ambities en actielijnen geformuleerd waaraan wij de komende jaren gaan werken.

Het ondersteuningsplan is opgedeeld in vier delen, die ook afzonderlijk gelezen kunnen worden. In het ondersteuningsplan wordt verwezen naar andere documenten. Ten behoeve van de leesbaarheid, is ervoor gekozen niet alle informatie in dit plan op te nemen. Op onze website, onder het kopje beleidsdocumenten, zijn alle documenten waarnaar wordt verwezen in dit plan eenvoudig terug te vinden.

Deel 1: Samen passend en inclusief

Deel 1 beschrijft waar wij als samenwerkingsverband voor staan, waar we naartoe werken en welke koers ons de komende jaren richting geeft. Onze visie, missie, belofte en leidende principes geven richting aan ons handelen. We schetsen het toekomstbeeld waar we de komende vier jaar gezamenlijk naartoe werken en dat verder reikt dan alleen deze planperiode.

In dit deel staan onze gezamenlijke ambities en doelen centraal: het kader waarbinnen we 'Samen passend en inclusief' verder vormgeven. In de jaarplannen voor de komende jaren worden de doelen verder geconcretiseerd.

Deel 2: Organisatie en governance

Dit deel maakt zichtbaar hoe SWV-NK PO georganiseerd is en hoe het netwerk functioneert. Het laat zien wie wij zijn, welke structuur en rollen er zijn en hoe de formele en informele samenwerking samenkomen in één geheel. Ook beschrijft dit deel hoe wij intern en extern verantwoording afleggen, welke wettelijke taken worden uitgevoerd en hoe de organisatie is ingericht. Dit deel biedt inzicht in het fundament waarop ons netwerk rust: helder, transparant en bedoeld om professionals, ouders, partners en leerlingen te ondersteunen in het realiseren van onze gezamenlijke opdracht.

Deel 3: Samen bouwen aan een dekkend en inclusief netwerk

In dit deel wordt beschreven hoe we in de dagelijkse praktijk werken aan inclusief onderwijs. Het geeft inzicht in hoe ons ondersteuningsaanbod is vormgegeven, hoe het operationeel model werkt en welke afspraken, kwaliteitsprocessen en

sturingsprincipes ons ondersteunen. Er wordt in beeld gebracht hoe data, expertise en professionalisering bijdragen aan een sterk, inclusief en thuisnabij netwerk, waar in elke school en werkgebied op eigen wijze invulling geeft aan onze gezamenlijke ambitie. Dit deel laat de stap-voor-stap ontwikkeling naar inclusiever onderwijs zien en hoe wij samen leren en ontwikkelen om dit mogelijk te maken.

Deel 4: Samen sterk in de regio

Ons netwerk stopt niet bij de grenzen van het samenwerkingsverband. Dit deel geeft weer hoe we samenwerken met gemeenten, jeugdhulp, omliggende samenwerkingsverbanden, regionale partners en andere stelsels die samen met ons verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling en het welzijn van leerlingen. Het beschrijft hoe afspraken tot stand komen en hoe er regionale afstemming plaatsvindt. Samen bouwen we aan een sterk samenhangende infrastructuur. We zijn samen verantwoordelijk voor het perspectief van iedere leerling.

Deel 5: Financiën

In aanvulling op de voorgaande delen, waarin de organisatie, het netwerk en de samenwerking centraal staan, richt dit deel zich specifiek op de financiële kaders van het samenwerkingsverband. Hierin wordt uitgelegd hoe de beschikbare middelen ingezet worden om de ambities en doelstellingen van het ondersteuningsplan te realiseren. Er wordt toegelicht op welke wijze de financiering bijdraagt aan een dekkend en inclusief aanbod en hoe transparantie en verantwoording binnen de financiële processen geborgd zijn. Door inzicht te geven in de verdeling en besteding van de middelen maken we zichtbaar hoe we samen investeren in passend en inclusief onderwijs voor alle leerlingen in onze regio. Dit doen we in lijn met de strategische koers van het samenwerkingsverband en in nauwe samenwerking met alle betrokken partners.

Deel 1

Samen passend en inclusief

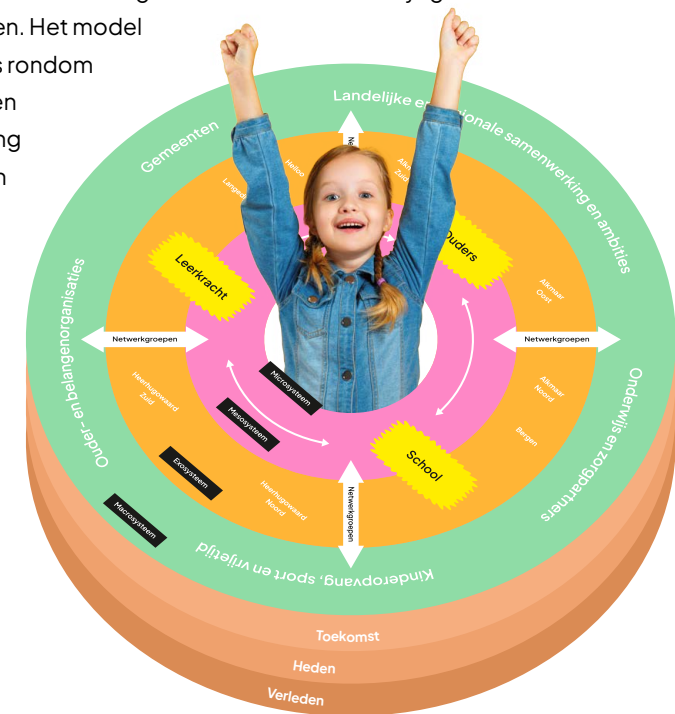
1. SWV-NK PO, ons samenwerkingsverband

'Samen Passend en Inclusief' is de titel van dit ondersteuningsplan. Het realiseren van een onderwijsomgeving waarin iedere leerling onderwijs ontvangt, kan meedoen en zich kan ontwikkelen is alleen mogelijk in samenwerking met alle partners. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is het verstevigen van de pedagogische basis rondom de leerling. Het motto van het vorige ondersteuningsplan van SWV-NK PO was niet voor niets 'It takes a system to raise a child'. Het verstevigen van de pedagogische basis op school, thuis, de opvang en de omgeving leidt tot een veilige en stimulerende omgeving waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen. Het vormt de basis voor het realiseren van passend en inclusief onderwijs. Dit is alleen in samenwerking met onze partners mogelijk.

In de regio Noord- Kennemerland ondersteunt SWV-NK PO 103 scholen, bijna 21.000 leerlingen en ouders bij het bieden van passend en inclusief onderwijs voor leerlingen van het primair onderwijs. Wij streven ernaar om alle leerlingen thuis nabij onderwijs te bieden, op een reguliere basisschool waar mogelijk. Dit doen wij in samenwerking met de gemeenten en andere partners.

Binnen SWV-NK PO werken wij samen in een ecosysteem, waarin iedereen vanuit de eigen rol en plek het verschil kan maken voor de leerlingen in ons samenwerkingsverband en voor elkaar. In afbeelding 1 is ons ecosysteem schematisch weergegeven. De manier waarop wij ons systeem hebben opgebouwd is afgeleid van het ecologisch model van Bronfenbrenner.

Dit model beschrijft hoe de (sociale) omgeving van invloed is op de ontwikkeling van mensen. Ons samenwerkingsverband heeft een organische, platte structuur van cirkels. Iedereen vervult een eigen unieke rol met duidelijk gedefinieerde verantwoordelijkheden. Het model bestaat uit drie cirkels rondom onze leerlingen. Samen vormen zij de omgeving waarin leerlingen leren en zich ontwikkelen. Elke volgende cirkel staat iets meer op afstand van de leerling, maar is essentieel om een dekkend netwerk te vormen voor alle leerlingen in onze regio.

Afbeelding 1: ecologisch model Bronfenbrenner

1.1 Onze maatschappelijke opdracht

Inclusief onderwijs is niet alleen onze gezamenlijke maatschappelijke opdracht, vanaf 2035 is het ook de norm die de overheid hanteert voor alle scholen in Nederland. Dit houdt in dat iedere leerling, ongeacht onderwijs- of ondersteuningsbehoefte, zoveel mogelijk in de eigen omgeving toegang moet hebben tot regulier onderwijs. Voor ons als samenwerkingsverband benadrukt dit het belang van een sterke pedagogische alliantie tussen ouders, scholen en professionals, en van het verder ontwikkelen van een ondersteuningsstructuur die dichtbij, effectief en duurzaam is.

Missie

Wij realiseren samen met ouders, scholen, gemeenten en (zorg)partners een passende en inclusieve leeromgeving voor alle leerlingen in Noord Kennemerland, thuis nabij en binnen het regulier onderwijs waar mogelijk. We versterken de pedagogische basis rondom elke leerling, op school, thuis, de opvang en in de wijk, zodat iedere leerling welkom is, meedoet en zich breed kan ontwikkelen.

Visie

In 2035 is inclusief onderwijs de norm. Wij bouwen daar gericht naartoe door ondersteuning zoveel mogelijk in de klas en op school te organiseren, met multidisciplinaire teams en een dekkend netwerk in ieder werkgebied. Het gespecialiseerd onderwijs ontwikkelt zich daarbij tot expertisepartner van het regulier onderwijs, met sterke werkgebieden en een expertiseteam dat nabij, effectief en duurzaam ondersteunt.

Inclusief onderwijs betekent dat alle kinderen en jongeren welkom zijn op een school dichtbij huis, ongeacht hun onderwijs- of ondersteuningsbehoeften, talenten of achtergrond. Iedereen hoort erbij, doet mee en leert samen. Inclusief onderwijs gaat uit van gelijkwaardigheid en gelijke ontwikkelkansen voor alle leerlingen. Om onze missie en visie te realiseren, werken we binnen het samenwerkingsverband in werkgebieden. De scholen in een werkgebied zijn samen verantwoordelijk voor het realiseren van inclusief onderwijs voor alle leerlingen in hun werkgebied.

Binnen SWV-NK PO zetten we ons in voor een inclusieve leeromgeving in ieder werkgebied. Iedere leerling is welkom op een school in de eigen woonomgeving, dichtbij huis, waar vanuit een sterke pedagogische basis wordt gewerkt aan een brede ontwikkeling. Schoolteams zijn multidisciplinair en bieden de ondersteuning die nodig is om iedere leerling passend onderwijs te bieden.

Leidende principes

- Het leerling- en ouderperspectief staat voorop;
- Diversiteit is de norm;
- Het welbevinden van professionals en leerlingen staat centraal;
- We hebben vertrouwen in elkaars professionaliteit;
- Alle scholen zijn verantwoordelijk in werkgebied of eigen woonwijk, om een passend aanbod te hebben voor alle leerlingen;
- We stimuleren ontschotting tussen onderwijs, zorg en gemeente, zodat ondersteuning op scholen voor personeel en leerlingen integraal en efficiënt wordt georganiseerd. We investeren in heldere communicatie, transparantie en het versterken van de gedeelde maatschappelijke opdracht met ouders.

1.2 Wie we zijn

Wij zijn SWV-NK PO: een ambitieus én menselijk samenwerkingsverband met Ief. Elke dag werken wij samen aan een inclusieve (leer)omgeving voor alle leerlingen in onze regio. Onze leerlingen zijn de kern van ons bestaan. We streven ernaar dat iedere leerling in de eigen buurt, het eigen stadsdeel, dorp of werkgebied kan leren, groeien én meedoen. Inclusief onderwijs zien wij als een voortdurende inspanningsverplichting, met inclusie als onze maatschappelijke opdracht. Dat kunnen we alleen waarmaken als we echt sámen werken en zelf het goede voorbeeld geven in 'Samen leren leven'. De grenzen of het mandaat van onze organisatie bepalen daarbij niet de grenzen van onze inzet. Onze verantwoordelijkheid reikt verder: we zijn op elkaar aangewezen om een dekkend netwerk voor inclusief onderwijs te realiseren.

We hebben elkaar nodig, ieders perspectief doet ertoe. Het beste inzicht ontstaat door verschillende perspectieven te combineren. Vanuit die gedeelde verantwoordelijkheid zetten wij ons ervoor in dat iedere leerling in Noord-Kennemerland onderwijs kan volgen in de eigen woonomgeving.

**“
We hebben
elkaar nodig,
ieders
perspectief
doet ertoe**

2. Onze doelen en ambities

In dit hoofdstuk beschrijven we onze gezamenlijke doelen en ambities voor de komende jaren. We bevinden ons in een periode van transitie. Van passend onderwijs naar passend en inclusief onderwijs. Samen bouwen we aan een inclusieve onderwijsomgeving voor alle leerlingen in de regio. Onze aanpak is niet alleen gebaseerd op beleid, maar vooral op de praktijk en de ervaringen die we hebben opgehaald bij schoolteams, ouders, leerlingen en partners uit het onderwijs, de zorg en het sociaal domein. Samen hebben we onderzocht wat nodig is om iedere leerling een plek te bieden dichtbij huis, waar leren en meedoen centraal staan. In de volgende paragrafen beschrijven we de thema's en doelen en hoe we deze in de praktijk willen brengen.

2.1 De ontwikkeling van ons samenwerkingsverband

De afgelopen jaren heeft ons samenwerkingsverband een duidelijke ontwikkeling doorgemaakt: van passend onderwijs als tussenstap naar een gezamenlijke beweging richting inclusief onderwijs. Waar passend onderwijs vooral gericht was op het vinden van een passende plek voor individuele leerlingen, richten we ons nu op het organiseren van ondersteuning in de school en in de klas. Deze ontwikkeling sluit aan bij internationale afspraken zoals de Salamancaverklaring en het VN-verdrag Handicap, waarin wordt benadrukt dat alle leerlingen, ongeacht verschillen, samen moeten kunnen leren in hun eigen omgeving.

“Hoewel we hierin al belangrijke stappen hebben gezet, vraagt de ambitie voor 2035 om verdere ontwikkeling.”

We staan midden in een fundamentele transitie. Het speciaal onderwijs transformeert van eindplek naar expertisepartner; regulier onderwijs beweegt naar een sterkere, gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle leerlingen. Ondersteuning wordt steeds minder iets wat buiten de klas plaatsvindt en steeds meer een integraal onderdeel van de leeromgeving.

Hoewel we hierin al belangrijke stappen hebben gezet, vraagt de ambitie voor 2035 om verdere ontwikkeling. Dat betekent: minder verwijzen, meer samen organiseren; minder denken vanuit plekken en voorzieningen, meer vanuit wat schoolteams en werkgebieden nodig hebben; en een intensievere samenwerking tussen scholen, besturen, gespecialiseerd onderwijs en het samenwerkingsverband. Het gespecialiseerd onderwijs wordt een expertisepartner van het reguliere onderwijs. Dit gebeurt via het expertiseteam, waarin deskundigen vanuit de verschillende besturen en externe partners samenwerken.

“

**Samen werken
wij aan een
inclusieve leer-
omgeving voor
alle leerlingen
in onze regio**

2.2 Totstandkoming van de thema's

De thema's in dit ondersteuningsplan zijn ontstaan in een breed, zorgvuldig maar ook hobbelig proces met tegenslagen, waarin we vasthielden aan onze uitgangspunten van ontmoeting, dialoog en gezamenlijke betekenisgeving. In de afgelopen periode spraken we met onderwijsprofessionals, ouders, bestuurders, jeugdhulp, gemeenten en andere partners uit ons netwerk. We brachten perspectieven samen, deelden ervaringen, onderzochten vraagstukken en verkenden wat de leerlingen in onze regio nu en in de toekomst nodig hebben om te kunnen leren, groeien en meedoen.

In deze gesprekken kwamen zowel de kracht als de kwetsbaarheid van ons systeem naar voren. Er was ruimte voor ambitie en voor twijfel, voor inspiratie én voor de weerbarstige praktijk. Juist dat brede palet aan ervaringen heeft geleid tot thema's die echt betekenisvol zijn voor onze regio. Ze laten zien wat er leeft in de scholen, in de werkgebieden en in de verschillende domeinen waarmee we samenwerken. De thema's geven richting aan onze gezamenlijke beweging naar inclusiever onderwijs. Ze vormen het knooppunt waar visie, praktijkervaring, onderzoeksinzichten en onze maatschappelijke opdracht samenkomen. Elk thema is daarmee niet alleen een inhoudelijke keuze, maar ook een uitnodiging om te blijven zoeken, onderzoeken, reflecteren en ontwikkelen, samen met iedereen die onderdeel is van ons ecosysteem.

Op deze manier staan de thema's niet op zichzelf, maar vormen zij het resultaat van gedeelde denkkraft, gezamenlijk eigenaarschap en het voortdurende streven om het steeds beter te doen voor alle leerlingen in Noord-Kennemerland.

2.3 Thema's

Vanuit de verschillende bijeenkomsten met het netwerk zijn vier thema's tot stand gekomen:

1. Inclusieve leeromgeving in ieder werkgebied;
2. Samenwerking tussen regulier- en gespecialiseerd onderwijs;
3. Het Jonge kind;
4. Schoolaanwezigheid en terugkeerperspectief.

Thema-overstijgend blijft er structureel aandacht voor financiën en cultuurverandering.

Financiën en inzet van middelen

De samenwerking tussen consulent en werkgebieden wordt verstevigd waarbij we streven naar uniformiteit binnen het netwerk. Het uitgangspunt bij de besteding van financiën is de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen in combinatie met het versterken van de context. Consulenten zijn hierin faciliterend. Middelen worden toegekend volgens het principe 'financiën volgt inhoud'. We zetten arrangementen duurzaam in, bij voorkeur in groepsvorm waar dat passend is. Tegelijkertijd groeien we de komende vier jaar toe naar meer regie bij de scholen, zodat eigenaarschap nadrukkelijk in de werkgebieden komt te liggen. Met deze beweging ontwikkelt het samenwerkingsverband zich richting een faciliterende organisatie waarbij de regie bij de professionals komt te liggen. Zij maken passend en inclusief onderwijs waar.

Cultuurverandering binnen de netwerkorganisatie

Inclusiviteit en diversiteit zijn de norm, het welbevinden van de leerling is het uitgangspunt. De kwaliteit van het onderwijs is een voorwaarde voor inclusie. We bouwen voort op de professionaliteit binnen ons netwerk en versterken vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid de samenwerking tussen alle betrokken partners. De mindset voor de cultuurverandering is leidend: geen kind de wijk uit en we laten een kind niet los.

“Onze ambitie voor de komende vier jaar is helder: Elke leerling moet naar school kunnen gaan binnen zijn of haar eigen woonomgeving.”

Thema 1: Inclusieve leeromgeving in ieder werkgebied

In de periode 2026–2030 zet SWV-NK PO zich stevig in om een inclusieve leeromgeving in elk werkgebied te realiseren. Om toe te werken naar 2035, waarin we streven naar de realisatie van een inclusieve leeromgeving op iedere school, maken we een tussenstap. In elk van de acht werkgebieden bieden we een inclusieve omgeving waarin regulier en gespecialiseerd onderwijs samengaan.

Onze ambitie voor de komende vier jaar is helder: Elke leerling moet naar school kunnen gaan binnen zijn of haar eigen woonomgeving.

Kernelementen van inclusief onderwijs (volgens het beleidskader):

Het beleidskader benoemt drie centrale elementen van een inclusieve leeromgeving:

1. Iedereen is welkom, ontwikkelt zich en hoort erbij. Scholen zijn voor alle leerlingen toegankelijk, verschillen worden gerespecteerd en gezien als normaal.
2. Goede ondersteuning voor iedereen. Leerlingen en leraren krijgen passende ondersteuning, aangevuld met expertise vanuit gespecialiseerd onderwijs en jeugdhulp wanneer nodig.
3. Alle kinderen leren en participeren. Leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoeften leren samen en participeren volwaardig in de klas en op school.

Doelen	Zo gaan we het bereiken
<p>Verhogen kwaliteit van basisondersteuning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% van de scholen ontwikkelt een inclusieve leeromgeving, zodat 98% van de leerlingen onderwijs in een reguliere setting ontvangt (nu 96,1%). • In 2027 voldoet 100% van de scholen aan het geüpdatete handboek basisondersteuning (aan de hand van landelijke norm) . • Iedere school heeft in 2030 een expert gedrag en school-aanwezigheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het gespecialiseerd onderwijs ontwikkelt en deelt actief kennis en ervaringen met het reguliere onderwijs (zie voor verdere uitwerking thema 2). • We investeren in de professionalisering van onderwijspersoneel, teamontwikkeling en het delen van expertise. • Tijdens het werkgebiedoverleg is de kwaliteit van de basisondersteuning een doorlopend onderwerp op de agenda.
<p>Elk werkgebied beschikt over minimaal één geïntegreerde voorziening (symbiose of SO-groep in regulier).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Behoeftesonderzoek + locatiekeuze per werkgebied bepalen. • Ontwikkelteam per voorziening inrichten. • Voorziening ontwerpen en ontwikkelen.
<p>Alle werkgebieden en schoolbesturen werken samen om ervoor te zorgen dat alle leerlingen binnen hun wijk naar school gaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toerusting van directeuren en lb'ers gericht op leiding geven aan een inclusieve mindset en leeromgeving op school. • Toerusten van leerkrachten en onderwijsprofessionals gericht op inclusief lesgeven. • Hierbij wordt Universal Design for Learning, een wetenschappelijk onderbouwd onderwijsontwerp om lessen inclusiever en toegankelijk te maken, als een van de mogelijke werkwijzen aangeboden aan leerkrachten middels open inschrijving trainingen via het SWV.
<p>Diversiteit is de norm binnen alle scholen van het samenwerkingsverband</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% van de scholen heeft een vastgesteld en uitgevoerd diversiteits- en inclusiebeleid. 	<ul style="list-style-type: none"> • SWV ontwikkelt een kader Diversiteit & Inclusie als basis voor alle scholen; • Ontwikkeling van monitoringtools om scholen te helpen zicht te krijgen op hun ontwikkeling richting inclusie.
<p>Iedere school werkt samen met een interdisciplinair kernteam met preventieve jeugdondersteuning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren van inkoop jeugdhulp/zorg op school. • Focus verleggen van individueel maatwerk naar groepsvoorzieningen onderwijs/jeugdhulp/zorg in het gespecialiseerd onderwijs.

1. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Beleidskader Met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving, april 2024.

2. Advies landelijke norm voor basisondersteuning.

Tijdens de totstandkoming van het ondersteuningsplan en de ambities zijn er een aantal randvoorwaarden opgesteld door het netwerk om te kunnen werken aan een inclusieve leeromgeving in de komende jaren. We werken vanuit een gezamenlijke en gedragen definitie van diversiteit en inclusie, waarbij we erkennen dat inclusie altijd maatwerk is en binnen de huidige structuur niet voor iedere leerling vanzelfsprekend de beste optie hoeft te zijn. De kwaliteit van ons onderwijs vormt daarbij het fundament. Deskundigheid, consistente ondersteuning en een stevige pedagogische basis zijn essentieel om elke leerling te laten groeien.

Tegelijkertijd streven we naar het verminderen van administratieve lasten, zodat professionals meer tijd en ruimte hebben voor hun kernwerk: goed onderwijs bieden. We bouwen voort op het vertrouwen in de professionaliteit van leerkrachten en intern begeleiders en versterken hun handelingsruimte om passend onderwijs te realiseren.

Tot slot maken we duidelijke procesafspraken en bewaken we een realistisch implementatietempo. Zo bouwen we stap voor stap en met zorgvuldigheid aan een inclusieve leeromgeving voor iedere leerling.

Thema 2: Samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs

De komende vier jaar bouwen we verder aan één krachtig en samenhangend netwerk waarin regulier en gespecialiseerd onderwijs elkaar versterken. Door expertise en verantwoordelijkheid te delen, ontstaat een stevig fundament om iedere leerling, ongeacht ondersteuningsbehoefte, optimale ontwikkelkansen te bieden. Wanneer leerkrachten, intern begeleiders en specialisten hun kennis bundelen, groeit de kwaliteit van ondersteuning in de klas, de school en de wijk.

Door expertise duurzaam dichterbij de scholen en de werkgebieden te organiseren, vaardigheden en ervaringen te delen en gezamenlijk te investeren in passende interventies gericht op het versterken van de context, zullen meer leerkrachten in staat zijn om een inclusieve leeromgeving te creëren. Leerlingen met én zonder extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften kunnen hierdoor samen onderwijs volgen en ontwikkelen.

Vanuit deze gezamenlijke beweging werken we de komende jaren toe naar twee concrete ambities die richting geven aan onze ontwikkeling in samenwerking:

1. In elk werkgebied is S(B)O-expertise structureel geïntegreerd;
2. Het aantal doorplaatsingen naar het S(B)O neemt af en de overstap van S(B)O naar BAO neemt toe.

Met deze ambities bouwen we stap voor stap aan een sterk netwerk waarin scholen, besturen en professionals samen verantwoordelijkheid dragen voor passend en inclusief onderwijs. We werken aan een structuur waarin expertise altijd dichtbij is, leerlingen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving naar school kunnen gaan en iedere leerling de ondersteuning krijgt die nodig is om zich te ontwikkelen.

Doelen	Zo gaan we het bereiken
<p>S(B)O-expertise structureel geïntegreerd in elk werkgebied.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In ieder werkgebied zijn minimaal twee gezamenlijke scholingsmomenten/ kennissessies per jaar tussen S(B)O en BAO. • Expertiseteam is toegankelijk voor ieder werkgebied, waarbij laagdrempelig specialistische kennis en ervaring wordt gedeeld. • Uitwerken regionaal plan behoud medewerkers en expertise i.s.m. de andere besturen.
<p>Daling doorverwijzingen naar het S(B)O</p> <ul style="list-style-type: none"> • Percentage leerlingen op het SBO is in 2030 met 35% afgenomen (t.o.v. 2025). • Percentage leerlingen op het SO is in 2030 met 15% afgenomen (t.o.v. 2025). 	<ul style="list-style-type: none"> • Preventief samenwerken, tijdige signalering, interventie binnen zes weken starten. • Structurele uitwisseling van expertise in werkgebied (2x per jaar vakinhoudelijke uitwisseling). • Versterken basisondersteuning BAO (thema 1). • Terugwerken aan terugkeer naar BAO (zie voor verdere uitwerkingen thema 4). • Doorontwikkeling van hybride routes om terugplaatsing en doorlopende ondersteuning mogelijk te maken.
<p>Waarborgen passend en dekkend aanbod voor leerlingen die niet in een reguliere setting onderwijs kunnen krijgen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen plan voor geïntegreerd onderwijs-zorgbehandel-dagbestedingsaanbod. • Verkennen mogelijkheden en uitbreiden van het specialistisch aanbod op de grens gespecialiseerd onderwijs- zorg- dagbesteding samen met de gemeente. • Ontwikkelen financieringsmodel (volumebekostiging) en afspraken over samenwerking en maatwerk.

Thema 3: Het jonge kind

In de komende periode zetten wij stevig in op een goede start voor iedere leerling. Vroegtijdig signaleren en ondersteunen is daarbij van groot belang; hoe eerder ontwikkelingssignalen worden opgepakt, hoe groter de ontwikkelkansen voor leerlingen. Dit vraagt om een sterke samenwerking tussen kinderopvang, voor-schoolse voorzieningen, primair onderwijs en jeugdhulp, waarbij professionals

elkaar kennen, elkaars expertise benutten en goed samenwerken rondom het jonge kind. Onze ambitie is helder: in 2030 is iedere kleuter ingeschreven in het reguliere basisonderwijs in de eigen wijk, met waar nodig ondersteuning en expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs.

Doelen	Zo gaan we het bereiken
<p>Iedere kleuter is ingeschreven in het reguliere basisonderwijs in de eigen wijk, met eventuele ondersteuning en expertise vanuit het S(B)O.</p> <ul style="list-style-type: none"> • >98% van de 4-jarigen staat op hun vierde verjaardag ingeschreven op een reguliere basisschool in eigen woonomgeving. • >90% van de scholen maakt gebruik van consultatie binnen vier weken na aanmelding van leerling met ondersteuningsbehoeften. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kennisdeling BAO en S(B)O om meer expertise m.b.t. het jonge kind te ontwikkelen (zie thema 2) • Consultatie van gedragsdeskundigen of gespecialiseerd onderwijs binnen 4 weken na aanmelding leerling met onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften in regulier onderwijs. • Iedere 4-jarige wordt ingeschreven in het reguliere onderwijs, alleen gespecialiseerd wanneer noodzakelijk. • Professionaliseringsaanbod jonge kind vanuit het expertiseteam. • Begeleiding regulier onderwijs bij het creëren van een inclusieve leeromgeving voor het jonge kind door het expertiseteam.
<p>Ontwikkelen van integraal begeleid door opvang, onderwijs en gemeenten waardoor een integrale aanpak ontstaat tussen kinderopvang, onderwijs en jeugdhulp, gericht op het tijdig signaleren en ondersteunen van 2,5- tot 4-jarigen in hun eigen context.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwikkeling lokaal en regionaal programma jonge kind 0-7 jaar (o.a. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid (GOAB) met: <ul style="list-style-type: none"> • Procesafspraken over overdracht, observatie-instrumenten en contactmomenten. • Procesafspraken over overdracht, MDO's, observatie-instrumenten en contactmomenten. • Uniforme werkwijze bij zorgen: signalering- observatie- interventie- monitoring. 2. Faciliteren van domein overstijgende professionalisering door samenwerking met gemeenten, opvang en onderwijs. <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuningsmogelijkheden expertiseteam vanaf 3,5 jaar onderzoeken.

Thema 4: Schoolaanwezigheid en terugkeerperspectief

De komende jaren zetten wij ons in om de schoolaanwezigheid van alle leerlingen te vergroten en het perspectief op terugkeer naar regulier, thuisnabij onderwijs te versterken. Ons uitgangspunt is dat iedere leerling zoveel mogelijk aanwezig is op school, in een omgeving waar passende ondersteuning beschikbaar is. Wanneer er sprake is van schooluitval of een verwijzing naar gespecialiseerd onderwijs toch noodzakelijk is, werken we actief aan het behouden van het perspectief op terugkeer naar het regulier onderwijs.

De ambities binnen dit thema waar we de komende jaren hard aan gaan werken, zijn:

1. Het percentage schoolaanwezigheid wordt verhoogd naar minimaal 99,5%;
2. Een groeiend aantal leerlingen stroomt vanuit het S(B)O succesvol terug naar het reguliere basisonderwijs.

Doelen	Zo gaan we het bereiken
<p>Schoolaanwezigheid is de norm</p> <ul style="list-style-type: none"> • >99,5% van de leerlingen is volledig schoolaanwezig. • Bij verminderde schoolaanwezigheid blijft de leerling een vorm van onderwijs ontvangen. • Alle kinderen staan ingeschreven in het onderwijs en krijgen een vorm van 'onderwijsgerichte educatie' aangeboden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale aanpak schoolaanwezigheid (samenwerking SWV de Kop en West-Friesland). • Kennisdeling over integraal werken bij verminderde schoolaanwezigheid. • Eenduidige werkwijze maatwerk/ingroei (zorgplicht): School van inschrijving blijft betrokken en organiseert maatwerk en ingroei. • Verbreden aanbod van onderwijsgerichte educatie (hybride vormen, tijdelijke onderwijsplekken, onderwijsgerichte dagbesteding en individueel maatwerk). • Behoud maatwerkvoorzieningen (doorstroom groep, SO Op Maat, OZA groepen SO) en doorontwikkeling om huidige thuiszitters naar school terug te laten keren. • Samenwerking met gemeente verstevigen zodat leerlingen die tijdelijk niet ontvankelijk zijn voor onderwijs wel aanbod krijgen in schoolse setting.
<p>Iedere leerling is in beeld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iedere leerling met verminderde schoolaanwezigheid is in beeld. • Eenduidige werkwijze m.b.t. schoolaanwezigheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het koppelen van PDCA- cyclus aan de monitoring. • Uniforme werkwijze opstellen m.b.t. het signaleren en registreren van schoolaanwezigheid op alle 103 scholen. • Iedere leerling met verminderde schoolaanwezigheid heeft een vastgelegd traject voor terugkeerperspectief. • Opstellen en handelen volgens een uniform verzuimprotocol.

Doelen	Zo gaan we het bereiken
<p>98% van de leerlingen ontvangt onderwijs in een reguliere schoolsetting.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een groeiend aantal leerlingen stroomt vanuit het S(B)O succesvol terug naar het reguliere basisonderwijs. • Jaarlijkse stijging van 20% meer overplaatsingen t.o.v. 2025 (14 overplaatsingen, S(B)O naar BAO in '24- '25). • Minimaal 85% van de leerlingen die de overstap hebben gemaakt, is na 12 maanden nog steeds op het BAO ingeschreven. 	<ul style="list-style-type: none"> • S(B)O-scholen werken toe naar de overstap van S(B)O naar BAO. • Voor alle plaatsingen in het S(B)O wordt een overstapsplan BAO gemaakt. • Terugplaatsing naar regulier onderwijs wordt actief gestimuleerd wanneer dit passend en haalbaar is. • 100% van de leerlingen die de overstap van S(B)O naar BAO maakt heeft een 12-maanden nazorgplan (zie beleid 'Overstappen van S(B)O naar BAO'). • Jaarlijkse evaluatie van leerlingen met OPP. • Versterken ondersteuning in het BAO om overplaatsing mogelijk te maken. • Heldere afspraken tussen BAO en S(B)O-scholen (zie thema 2).
<p>Soepele overgang van PO naar VO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elke jongere heeft op 1 juni een inschrijving op een passende (VO) school 	<ul style="list-style-type: none"> • Stappenplan PO-VO volgen en jaarlijks evalueren. • Vroegtijdig (minimaal groep 7) ondersteuningsbehoeften van leerlingen in kaart brengen en afstemmen met PO- en VO-consulenten.
<p>Leerrecht: Kinderen die nu nog een vrijstelling 5a krijgen, krijgen in 2030 geen vrijstelling meer, maar een educatief onderwijsaanbod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling onderwijs-inschrijving kinderen met vrijstelling 5a in regulier onderwijs met good practices vanuit bestaande Samen naar School-voorzieningen in onze regio (SNS-klas, KANZ-klas, Klas op Wielen). • Doorontwikkeling ambulante educatief onderwijsaanbod.

Deel 2

Organisatie en governance

3. Basisinformatie samenwerkingsverband

SWV-NK PO bestaat uit veertien schoolbesturen met in totaal 103 scholen voor speciaal en regulier onderwijs. De scholen werken samen in werkgebieden en leren met en van elkaar, over de muren van de schoolbesturen heen.

Omdat samenwerking en kennisdeling tussen de scholen van verschillende besturen essentieel is voor het realiseren van onze maatschappelijke opdracht, werken de scholen samen in drie clusters. Deze zijn gebaseerd op gemeentelijke grenzen en acht werkgebieden die op hun beurt zijn ingedeeld op postcodegebieden.

Alkmaar	Bergen-Heiloo	Dijk & Waard
Alkmaar-Noord - 01AN	Bergen - 04BE	Langedijk - 06LA
Alkmaar-Oost - 02AO	Heiloo - 05HE	Heerhugowaard-Zuid - 07HZ
Alkmaar-Zuid - 03AZ		Heerhugowaard-Noord - 08HN

Alle gespecialiseerde scholen in de werkgebieden werken regionaal samen - 09SV.

3.1 Contactgegevens

Organisatie PO2703

Bestuursnummer 21630

Stichting Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland

- Hertog Aalbrechtweg 5, 1823 DL Alkmaar
- 072 79 20 110
- info@swvnk-po.nl
- www.swvnk-po.nl

3.2 Samenstelling samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband is gekoppeld aan veertien schoolbesturen:

brinnr.		brinnr.	
41364	Allente	41296	Stichting Vrijescholen Ithaka
41008	Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorgjeug	42514	Stichting Ronduit
73919	Stichting Blossie	60997	Stichting Alkmaarse Katholieke Scholen (SAKS)
40400	Stichting Islamitische scholen El-Amal	30013	Stichting Scholen van het Rozenkruis
40837	Stichting Heliomare Onderwijs	40712	Stichting Tabijn
84489	Intergemeentelijke Stichting voor Openbaar Basisonderwijs (ISOB)	13622	LEV scholengroep West Nederland
84489	Stichting Freinetschool Heiloo	20083	WJ Driessen

De bij het samenwerkingsverband aangesloten gespecialiseerde scholen zijn:

SBO de Vlindertuin (SAKS)
 SBO de Piramide (Stichting Ronduit)
 Expertisecluster Nexus (Aloysius Stichting)
 SO de Spinaker en de Stip (Stichting Ronduit)
 Heliomare de Alk (Stichting Heliomare Onderwijs)
 Heliomare de Ruimte (Stichting Heliomare Onderwijs)

3.3 Leerlingaantallen

De afgelopen jaren is het aantal leerlingen in ons samenwerkingsverband licht gedaald. Het totaal aantal schoolgaande leerlingen in ons samenwerkingsverband ligt iets onder de 21.000 (regulier en gespecialiseerd onderwijs). De verwachting is dat deze daling de komende jaren zal doorzetten.

Samen zijn wij verantwoordelijk voor:

Omschrijving	01-02-23	01-02-24	01-02-25
Totaal aantal leerlingen basisonderwijs in SWV	20484	20271	20169
Totaal aantal leerlingen SO in SWV	480	502	524
Totaal aantal leerlingen SBO in SWV	340	314	288
Totaal aantal leerlingen in SWV	21304	21087	20981
Aantal IIn SO TLV cat. laag	363	369	394
Aantal IIn SO TLV cat. midden	49	49	56
Aantal IIn SO TLV cat. hoog	68	84	74
Deelname percentage SBO	1,63%	1,53%	1,41%
Deelname percentage SO	2,31%	2,44%	2,56%

Tabel 1: leerlingaantallen SWV-NK PO per 1 februari 2025

“

Scholen werken samen in werkgebieden aan: geen kind de wijk uit

4. Formele inrichting

4.1 Rechtsvorm en bestuursmodel

SWV-NK PO is een stichting die werkt volgens het raad-van-toezichtmodel en handelt conform de Code Goed Bestuur. De governancestructuur bestaat uit: de directeur-bestuurder, de Raad van Toezicht (RvT), de Deelnemersraad (bestuurders van de veertien deelnemende schoolbesturen), de Ondersteuningsplanraad (OPR) en de Personele Medezeggenschapsraad (PMR). In deze structuur zijn de schoolbesturen juridisch eigenaar (in de Deelnemersraad).

4.2 Rollen en verantwoordelijkheid

- **Directeur-bestuurder:** de directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor het inhoudelijk, personeels- en financieel beleid van het samenwerkingsverband. De directeur-bestuurder stuurt het team aan, onderhoudt de samenwerking met de deelnemersraad, het team van SWV-NK PO en netwerkpartners en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het jaarplan, de begroting en de meerjarenbegroting.
- **Raad van Toezicht (RvT):** De RvT fungeert als werkgever van de directeur-bestuurder en houdt onafhankelijk toezicht op het bestuur, de onderwijskwaliteit en de financiële continuïteit. De raad ziet toe op de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen en keurt de begroting en meerjarenbegroting goed. Daarnaast onderhoudt de RvT structureel contact met de medezeggenschaps-

organen (OPR en PMR) en borgt zij de verbinding met de praktijk via periodieke werkbezoeken.

- **Deelnemersraad (DR):** De Deelnemersraad bestaat uit de bestuurders van de veertien schoolbesturen. De raad is juridisch eigenaar en primaire partner voor koers, het jaarplan, de begroting en de netwerkopgaven richting inclusief onderwijs. De raad vergadert periodiek en werkt agendagericht aan OP-doelen.
- **Ondersteuningsplanraad (OPR):** De OPR is de medezeggenschapsraad waarin ouders & onderwijsprofessionals vertegenwoordigd zijn. De raad heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan, toetst het jaarplan en de begroting op navolgbaarheid, werkt met een jaarplanning/activiteitenplan en publiceert openbare stukken in de community.
- **PMR:** De PMR vertegenwoordigt de medewerkers over personele en organisatorische onderwerpen. De raad werkt met een vastgesteld (huishoudelijk) reglement en onderhoudt structureel overleg met bestuurder en RvT.

“De raad ziet toe op de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen en keurt de begroting en meerjarenbegroting goed.”

4.3 Klachten, bezwaar en vertrouwenspersoon

SWV-NK PO beschikt over een actueel klachtenreglement. Er is een interne en externe vertrouwenspersoon aanwezig.

Bezwaren (o.a. m.b.t. toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)) worden conform procedure behandeld. Afhandeling en leerpunten worden geborgd in de organisatie.

Wij doen er alles aan om te voorkomen dat discussies van het samenwerkingsverband met ouders, scholen of schoolbesturen uitmonden in een formele procedure. Mocht dit toch onvermijdelijk zijn, dan beschikt het samenwerkingsverband over diverse procedures om met de betrokken partijen tot een passende oplossing te komen. Wanneer ouders of medewerkers een klacht hebben, kunnen zij contact opnemen met de externe klachtenbehandelaar van het samenwerkingsverband. De klachtenbehandelaar gaat met de klager in gesprek en onderzoekt in nauw overleg de verschillende oplossingsrichtingen en mogelijkheden. De bedoeling is uiteraard om er samen uit te komen. Indien gewenst kan de klager zich ook wenden

tot de externe klachtenfunctionaris van de GGD of de onafhankelijke Landelijke Klachtencommissie.

4.3.1 Onderlinge geschillen

Bij onderlinge geschillen tussen deelnemende schoolbesturen van het samenwerkingsverband kunnen een of meerdere schoolbesturen het geschil voorleggen aan de landelijk ingestelde geschillencommissie. Daarvoor zijn regels afgesproken:

- Eerst zoeken de schoolbesturen in onderling overleg naar een oplossing voor het geschil. Het bestuur van het samenwerkingsverband stimuleert dit overleg;
- Als dat niet lukt, schakelt het bestuur van het samenwerkingsverband een mediator in;
- Leidt mediatie niet tot een oplossing, dan mag elk schoolbestuur dat betrokken is bij het geschil dit voorleggen aan de geschillencommissie.

4.3.2 Geschillen medezeggenschap

Het samenwerkingsverband is voor geschillen in de medezeggenschap aangesloten bij de Landelijke Geschillencommissie. Bij het ontstaan van een geschil volgen we de procedure zoals vastgesteld in de Wet Medezeggenschap op scholen.

4.4 Privacy en gegevensbescherming

Er is een vastgesteld privacyreglement (AVG), de functie van Functionaris Gegevensbescherming (FG) is belegd, verwerkersovereenkomsten zijn afgesloten (o.a. voor TOP dossier) en wettelijke bewaartermijnen worden toegepast. Leerlinggegevens worden uitsluitend via afgesproken systemen gedeeld.

4.5 Financiële inrichting en allocatie

SWV-NK PO werkt met een begrotingscyclus per kalenderjaar, dat bestaat uit een jaarplan en een meerjarenbegroting. Daarnaast wordt gewerkt met semester-rapportages en een beschreven AO/IC, inclusief procuratieschema en treasury-statuut. De middelen worden functioneel verdeeld over drie niveaus:

1. Basisondersteuning/licht (schoolbudget per leerling);
2. Extra ondersteuning in regulier onderwijs (arrangementen, individueel/groep);
3. Extra ondersteuning in voorzieningen (S(B)O).

4.6 Formele positie van het Ondersteuningsplan

Het Ondersteuningsplan is het kaderdocument waarin koers, doelen, inzet van middelen en samenwerking worden vastgelegd. De OPR heeft instemmingsrecht op het plan. De Deelnemersraad, met de schoolbesturen, is als juridisch eigenaar stelselmatig betrokken, o.a. via jaarplan, de begroting en de semesterrapportages. De RvT ziet toe op de governance, de kwaliteit en de doelmatige besteding en betreft de OPR en de PMR in het toezicht.

5. Sturingsprincipes/governance

Bij SWV-NK PO geloven we dat inclusief onderwijs ontstaat door samen te werken, te delen en te leren. Ons Ondersteuningsplan voor 2026–2030 bouwt voort op de kracht van ons netwerk: een systeem waarin iedereen, van leerling tot wethouder, van ouder tot professional, een waardevolle bijdrage levert aan het perspectief voor iedere leerling.

Onze sturingsprincipes:

1. Gezamenlijke ambitie en gedeelde verantwoordelijkheid

We stellen samen met onze partners een heldere, gedeelde ambitie centraal: het realiseren van onderwijs waarin álle leerlingen, ongeacht hun mogelijkheden, dichtbij huis samen leren, zich ontwikkelen en volwaardig deelnemen. Iedereen in ons netwerk voelt zich medeverantwoordelijk en werkt samen aan het realiseren van deze ambitie, met blijvende aandacht voor het welzijn en de ontwikkeling van iedere leerling.

2. Transparantie en openheid

We werken open en transparant. Visie, beleid, processen en resultaten zijn inzichtelijk voor alle betrokkenen. Budgetten en bestedingen worden gedeeld en besproken, zodat iedereen weet waar we staan en waar we naartoe werken.

3. Cyclische kwaliteitszorg

Kwaliteit is een continu proces. We monitoren, reflecteren en verbeteren doorlopend via een beleidscyclus (plan, do, check, act). Jaarplannen, semesterrapportages en gezamenlijke evaluaties vormen de basis voor onze ontwikkeling en verantwoording.

4. Samensturing en participatie

Ouders, leerlingen, leraren, jeugdhulp en gemeenten zijn volwaardige partners. We stimuleren actieve participatie en dialoog via werkgebiedoverleggen, netwerkgroepen, reflectiegesprekken en het Jeugd- en Oudersteunpunt (JONK). Iedereen heeft inspraak en invloed op beleid en uitvoering.

5. Lokale regie en maatwerk

We werken in geografische werkgebieden, waar scholen intensief samenwerken met consultants, jeugd- en gezinscoaches en andere partners. Elk werkgebied beschikt over een eigen budget voor extra ondersteuning en kan snel schakelen voor maatwerk en innovatie, afgestemd op lokale behoeften.

6. Professionalisering en kennisdeling

We investeren in het lerend vermogen van ons netwerk. Via netwerkgroepen en gerichte trainingen delen we kennis, ervaringen en goede voorbeelden. Zo versterken we samen de kwaliteit van passend onderwijs.

7. Governance en gedeelde besluitvorming

Onze organisatie is plat en dynamisch, met gedeelde zeggenschap en duidelijke rollen. Besluiten worden genomen vanuit een meervoudig perspectief, in dialoog met alle betrokkenen. De directeur-bestuurder, Deelnemersraad, Raad van Toezicht, Ondersteuningsplanraad en Personele Medezeggenschapsraad vormen samen het fundament van ons samenwerkingsverband.

6. Intern toezicht

Het intern toezicht is geborgd via de Raad van Toezicht (RvT), die onafhankelijk opereert en toeziet op het functioneren van het bestuur, de rechtmatige verwerving van middelen, de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen en de kwaliteit van het beleid.

De RvT heeft een toezichtvisie geformuleerd en actualiseert jaarlijks haar eigen werkwijze en samenstelling. Daarnaast vindt er structureel overleg plaats met de OPR en PMR, zodat signalen uit de organisatie, van ouders en medewerkers tijdig worden opgepakt.

De RvT beoordeelt periodiek de financiële rapportages, de voortgang van het jaarplan en de meerjarenbegroting en ziet toe op de naleving van de Code Goed Bestuur. Werkbezoeken en thematische presentaties uit het netwerk vergroten het inzicht in de dagelijkse praktijk en versterken het lerend vermogen van het samenwerkingsverband.

“

**Beschikbare
middelen worden
ingezet om
onze ambities
te realiseren**

7. Extern toezicht

Het externe toezicht komt van de Inspectie van het Onderwijs (IvO). Vierjaarlijks krijgt het samenwerkingsverband inspectiebezoek. Het verslag daarvan, met verbeter- en aandachtspunten, is belangrijke input voor het kwaliteitsbeleid van de komende vier jaar.

8. Organisatie samenwerkingsverband

8.1 Samenstelling

Het Team van SWV-NK PO is in januari 2026 als volgt samengesteld:

Funcieoverzicht (kernteam)

- Directeur-bestuurder
- Manager bedrijfsvoering & kwaliteit
- Medewerker beleid & kwaliteit
- Managementassistente(n)
- Consulenten
- Gedragsdeskundigen

De functiebeschrijvingen zijn opgenomen in het handboek personeel.

Structureel ingehuurd/ commissies

- Controller (via OOGAdvies)
- HR-ondersteuning (Groenendijk)
- Strategisch HR-Adviseur
- Medewerker communicatie
- Voorzitter en deskundigen Toelaatbaarheidscommissie

8.2 Interne organisatie

Naast de directeur-bestuurder heeft het samenwerkingsverband medewerkers met de expertise handelingsgericht arrangeren, toelaatbaarheid en trajectbegeleiding (de consulenten/het ondersteuningsteam) in dienst. Daarnaast bestaat het team uit drie gedragsdeskundigen, een managementassistent, een medewerker beleid & kwaliteit en een manager bedrijfsvoering & kwaliteit. Het vaste team heeft een omvang van 14,5 fte. De verwachting is dat deze omvang de komende jaren stabiel blijft. De omschrijvingen van de functies zijn vastgelegd in het functieboek.

De dagelijkse leiding van de organisatie is in handen van de directeur-bestuurder.

Deze draagt zorg voor:

- De strategische visie en de verbinding tussen inhoud, financiën en personeel;
- De afstemming met de diverse regionale en landelijke netwerkpartners;
- De borging van de missie en visie;
- Het opstellen van het ondersteuningsplan dat samen met het team, de deelnemersraad en de OPR wordt vastgesteld; Monitoring van de ondersteuningstoewijzing.

8.2.1 Het team

Het team van SWV-NK PO bestaat uit:

- **Consulenten:** Consulenten ondersteunen scholen bij hun opdracht om een inclusieve leeromgeving te creëren en te zorgen voor een perspectiefrijk onderwijsaanbod voor iedere leerling, zo dicht bij huis mogelijk en bij voorkeur in het reguliere onderwijs. Zij voeren regie over ondersteuningsprocessen en netwerken, verbinden betrokken partijen met elkaar, en begeleiden scholen bij de uitvoering van (zorg)arrangementen. Daarnaast leveren zij een bijdrage aan de beleidsontwikkeling en de kwaliteitszorg binnen SWV-NK PO, zodat inzichten uit de praktijk worden vertaald naar structurele verbeteringen.

De rol van de consulent is adviserend, faciliterend en ondersteunend.

Scholen blijven verantwoordelijk voor het realiseren van passend en

inclusief onderwijs, maar de consulent zorgt dat bij het maken van keuzes het meervoudig perspectief wordt ingenomen.

- **Gedragsdeskundigen:** Gedragsdeskundigen ondersteunen scholen en professionals met specialistische expertise op het gebied van gedrag en ontwikkeling, zodat iedere leerling binnen de eigen omgeving een passende en inclusieve onderwijsplek krijgt. Zij werken in en rondom de klas, observeren, denken mee over onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en coachen leraren op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling, leerprocessen en pedagogisch handelen. Vanuit deze adviserende en coachende rol vergroten zij de deskundigheid en handelingsbekwaamheid van leraren en andere professionals, waardoor scholen steeds beter in staat zijn een veilige, stimulerende en inclusieve leeromgeving te creëren.

Met hun inzet verbinden gedragsdeskundigen onderwijs, gedrag en ondersteuning. Zo komt expertise dichtbij en worden scholen versterkt in hun vermogen om leerlingen in hun eigen omgeving te laten leren en opgroeien. Daarmee dragen zij direct bij aan de kernambities van SWV-NK PO: het bouwen van een stevig netwerk, het versterken van inclusieve praktijken en het realiseren van passend en inclusief onderwijs voor iedere leerling.

Binnen het team werken daarnaast een manager bedrijfsvoering & kwaliteit, een medewerker beleid & kwaliteit en een managementassistent. De manager bedrijfsvoering en kwaliteit draagt zorg voor het optimaal functioneren van de interne organisatie en voor de borging van de kwaliteit van zowel de bedrijfsvoering als de uitvoering van passend onderwijs. De manager maakt onderdeel uit van het kernteam en legt rechtstreeks verantwoording af aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. De manager is tevens de bestuurssecretaris van het SWV voor DR en RvT. De medewerker beleid & kwaliteit houdt samen met de manager toezicht op het zorgvuldig doorlopen van procedures en processen en monitort in dialoog met collega's en partners de kwaliteit van het werk. De managementassistent zorgt ervoor dat de afstemming en processen in onze organisatie soepel verlopen.

8.2.2 Waardering/ inschaling

SWV-NK PO past de CAO PO en bijbehorende regelgeving toe. Concrete functie- en schaalwaarderingen worden niet in openbare documenten gespecificeerd en zijn bestuurlijk belegd. Dit betekent dat de inschaling plaatsvindt binnen de CAO-PO-kaders en op basis van interne vaststelling door het bestuur.

8.3 Personeelsbeleid en HR

Het personeels- en HR beleid is belegd bij de manager bedrijfsvoering & kwaliteit, in samenwerking met de HR adviseur en met uitvoering door Groenendijk. Voor de administratieve HR processen wordt gebruikgemaakt van Visma Talent. Arbodienst Paradigma ondersteunt bij verzuim en re-integratie, waarbij de HR adviseur optreedt als casemanager. Sinds 2024 is SWV-NK PO eigenrisicodragers voor ziekteverzuim; de financiële borging hiervan is opgenomen in de P&C cyclus.

Het gezamenlijke beleid richt zich op een gezonde bedrijfsvoering en een beheersbare werkdruk, onder meer door herverdeling van werkzaamheden,

monitoring van werkdruk en het voeren van ontwikkel- en gesprekscycli. Op het gebied van verzuim en re-integratie wordt gewerkt met maatwerkoplossingen die bijdragen aan duurzame terugkeer. Daarnaast is aandacht voor veiligheid en gedrag. Dit wordt geborgd met een actueel klachtenreglement, een interne én externe vertrouwenspersoon en samenwerking met de Landelijke Onderwijsconsulent. Privacy en AVG richtlijnen worden geborgd via een vastgesteld privacyreglement, een duidelijk belegd FG mandaat, actuele verwerkersovereenkomsten en de naleving van bewaartermijnen.

Binnen HR richt het werk zich op het ontwikkelen van HR-beleid dat aansluit bij de doelen van SWV-NK en op het adviseren bij strategische personele vraagstukken, zoals formatieplanning, duurzame inzetbaarheid, ziekteverzuim en professionalisering. Trends in onderwijs, arbeidsmarkt en wet- en regelgeving worden vertaald naar passend beleid. Daarnaast adviseert HR de directeur bestuurder en de manager bedrijfsvoering bij vraagstukken rond functioneren en ontwikkeling, verzuim en re-integratie, arbeidsrechtelijke kwesties en andere complexe personele aangelegenheden.

“

***Waar professionals
elkaar versterken
in het realiseren
van een inclusieve
leeromgeving***

9. De pedagogische alliantie

De leerling en de interacties met de eigen omgeving staan centraal in ons ecosysteem. De leefwereld van de leerling wordt gevormd door de plekken waar de leerling opgroeit: thuis en op school. Voor een gezonde ontwikkeling is het essentieel dat ouders, leerkrachten en de school samen een sterke pedagogische alliantie vormen, waarin zij vanuit verschillende perspectieven met elkaar in dialoog zijn en gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor passend en inclusief onderwijs. Deze alliantie heeft directe invloed op de leefwereld van de leerling.

Als samenwerkingsverband versterken wij deze pedagogische alliantie door onze manier van werken in werkgebieden en in netwerkgroepen. In de werkgebieden brengen we scholen, besturen en professionals samen in een overzichtelijke, regionale structuur waarin samenwerking vanzelfsprekend wordt. De netwerkgroepen bieden een plek waar expertise wordt gedeeld, casuïstiek gezamenlijk wordt besproken en waar professionals elkaar versterken in het realiseren van een inclusieve leeromgeving.

Door deze manier van organiseren staat de ondersteuning dicht bij de scholen, sluiten we aan bij de dagelijkse praktijk en versterken we de samenwerking tussen alle betrokken partijen rondom de leerling. Zo dragen onze werkgebieden en netwerkgroepen direct bij aan een stevig, lokaal verankerd ecosysteem waarin iedere leerling de ondersteuning krijgt die nodig is om gezond en kansrijk op te groeien.

9.1 Werken in werkgebieden

De 95 reguliere basisscholen in ons samenwerkingsverband zijn geclusterd in acht geografische werkgebieden (zie afbeelding 2). Binnen de werkgebieden werken scholen intensief samen om een dekkend netwerk te realiseren, zodat elke leerling met plezier kan leren en vrienden kan maken in de buurt. Onze ambitie is dat er op iedere school een inclusieve leeromgeving is, zodat elke leerling dichtbij huis onderwijs krijgt. Daarvoor gaan de scholen voor speciaal (basis)onderwijs participeren in de werkgebieden.

In de acht wijk- en dorpsgerichte werkgebieden werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Per werkgebied ondersteunt een consulent de scholen als verbindende factor. In ieder werkgebied leren de scholen met en van elkaar. Naast de consulent heeft ieder werkgebied een of meerdere jeugd- en gezinscoaches vanuit de lokale gemeenten. Ook wordt nauw samengewerkt met leerplichtambtenaren en andere partners uit ons netwerk. Schoolleiders, intern begeleiders, consulenten en jeugd- en gezinscoaches van een werkgebied komen ten minste elke vier maanden bij elkaar om ontwikkelingen te bespreken en plannen te maken voor de verdere ontwikkeling van het werkgebied. Op de agenda staan onder meer het aantal ondersteuningsvragen, een dekkend netwerk, inclusief onderwijs, zorgplicht, plaatsing, verwijzing en terugverwijzing, de inzet van de inclusieondersteuner, multidisciplinaire overleggen en de besteding van middelen. Daarnaast is er aandacht voor regionale initiatieven, zoals de ontwikkeling naar een inclusiever werkgebied, strategische (beleids)keuzes en andere relevante ontwikkelingen die de aandacht vragen.

Afbeelding 2: werkgebieden

9.1.1 Budgetten per werkgebied

Voor sommige leerlingen is het reguliere aanbod niet toereikend en is er iets extra's nodig. Om dit te realiseren krijgen alle scholen jaarlijks een budget per leerling voor de basis- en lichte ondersteuning. Een ander deel van de middelen die het samenwerkingsverband ontvangt, is gekoppeld aan de werkgebieden. Elk werkgebied heeft een budget voor extra ondersteuning van leerlingen en kan daarmee specifieke activiteiten op maat ontwikkelen die passen bij de gezamenlijke opdracht van het samenwerkingsverband. Het leerlingenaantal in het werkgebied bepaalt het budget per werkgebied. De scholen in het werkgebied en consultant bepalen gezamenlijk op welke manier het budget wordt ingezet, gericht op het bieden van structurele en duurzame extra ondersteuning.

Scholen kunnen direct een beroep doen op middelen, zodat er snel gehandeld kan worden. Ze kunnen er ook voor kiezen om budgetten schooloverstijgend in te zetten voor een gezamenlijke aanpak voor een specifieke groep leerlingen of voor innovaties in passend onderwijs. Samen met de directeuren en intern begeleiders zijn de consultants verantwoordelijk voor een doelmatige inzet van deze middelen via een plan van aanpak in het TOP dossier.

Maandelijks worden de budgetten per werkgebied gemonitord met behulp van een digitale monitor. Deze monitor laat duidelijk zien hoeveel middelen een werkgebied heeft besteed, waarvoor deze middelen zijn ingezet en welk budget nog beschikbaar is. Tijdens de werkgebiedoverleggen bespreken we samen de stand van zaken, zodat alle betrokkenen inzicht hebben in de financiële ruimte en tijdig kunnen bijsturen waar nodig.

9.2 Samen ontwikkelen in netwerkgroepen

Binnen ons samenwerkingsverband werken we met netwerkgroepen om de leefwereld van leerlingen, ouders en professionals centraal te stellen bij de

doorontwikkeling van ons onderwijsaanbod. Deze netwerkgroepen verbinden verschillende niveaus binnen ons ecosysteem, zoals weergegeven met de witte pijlen in afbeelding 1 (zie pag. 9). In iedere netwerkgroep staat een actueel thema centraal dat bijdraagt aan passend onderwijs voor iedere leerling. Soms richten zij zich op de ondersteuning van specifieke groepen leerlingen, zoals nieuwkomers of leerlingen die hoogbegaafd zijn. In andere gevallen denken netwerkgroepen mee over ondersteuning in kwetsbare periodes, bijvoorbeeld bij de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs.

Afhankelijk van het thema en de opdracht kunnen netwerkgroepen tijdelijk zijn of voor langere tijd blijven bestaan. De directeur-bestuurder van SWV-NK PO bepaalt dit in afstemming met de betrokkenen en op basis van het Ondersteuningsplan en de jaarplannen. Alle partners binnen SWV-NK PO zijn vertegenwoordigd in netwerkgroepen. Zo verbinden we regionale kennis, benaderen we vraagstukken vanuit meerdere invalshoeken en werken we gezamenlijk aan gedragen oplossingen. De netwerkgroepen komen meerdere keren per jaar bijeen om actuele ontwikkelingen te bespreken, kennis te delen en gezamenlijk te reflecteren op wat er speelt binnen de werkgebieden. Tijdens deze bijeenkomsten halen zij signalen uit de dagelijkse praktijk op, maken zij kansen en knelpunten zichtbaar en verkennen zij welke acties of beleidsaanpassingen nodig zijn om de kwaliteit van ondersteuning te versterken.

De ontmoetingen vormen zo een belangrijke motor voor inhoudelijke vernieuwing én voor het richting geven aan inclusief onderwijs. De opbrengsten uit de netwerkgroepen worden teruggekoppeld aan de directeur-bestuurder en vormen input voor strategische afwegingen, beleidsontwikkeling en de jaarplannen. Twee keer per jaar rapporteren de netwerkgroepen over hun resultaten en ontwikkelingen in de semesterrapportages. Daarnaast presenteren zij beleidsvoorstellen in de Deelnemersraad. Zo komt de stem van de professionals direct terug in het beleid van SWV-NK PO en bouwen we aan een ondersteuningsstructuur die aansluit bij wat leerlingen, ouders en professionals nodig hebben.

10. Wettelijke taken

Dekkend ondersteuningsaanbod

SWV-NK PO organiseert en borgt een dekkend aanbod van basis, extra en gespecialiseerde ondersteuning in alle werkgebieden, met aandacht voor dichtbij huis en regulier waar het kan.

Ondersteuningsplan (vierjaarlijks)

SWV-NK PO stelt het Ondersteuningsplan vast, voert het uit en evalueert. Het plan beschrijft visie, doelen, ondersteuningsniveaus, routes en monitoring, en doorloopt de formele besluitvorming met OPR, DR en RvT.

Middelenverdeling en verantwoording

SWV-NK PO verdeelt de middelen voor lichte- en zware ondersteuning en legt verantwoording af via begroting, semesterrapportages, jaarverslag en interne toezicht kaders.

Faciliteren van zorgplicht

Het samenwerkingsverband ondersteunt schoolbesturen bij het vinden van een passende onderwijsplek en bij het realiseren van maatwerk dat uitval voorkomt en terugkeer bevordert.

Samenwerking met ketenpartners

SWV-NK PO werkt samen met gemeenten, jeugdhulp, VO-partners en andere stakeholders, onder andere via OOGO en uitvoeringsagenda's onderwijszorg.

Informatievoorziening aan ouders en leerlingen

SWV-NK PO biedt toegankelijke informatie over ondersteuningsroutes en rechten. Vanaf 2025 inclusief het Jeugd- en Oudersteunpunt (JONK).

Transparante governance en kwaliteitszorg

Besluitvorming en verantwoording zijn vastgelegd in governance-documenten. We monitoren en verbeteren de kwaliteit via vaste rapportagecycli en de doorontwikkeling naar dashboards.

Deel 3

Samen bouwen aan een dekkend en inclusief netwerk

11. Kengetallen op kwalitatieve indicatoren

Het aantal leerlingen in ons samenwerkingsverband is de afgelopen jaren licht gedaald. Het totaal aantal schoolgaande leerlingen van regulier en gespecialiseerd onderwijs ligt iets onder de 21.000. De verwachting is dat deze daling de aankomende jaren zal doorzetten.

11.1 Aantal leerlingen binnen SWV-NK

Op teldatum 01-02-2025 zijn er binnen het samenwerkingsverband 20.981 leerlingen verdeeld over:

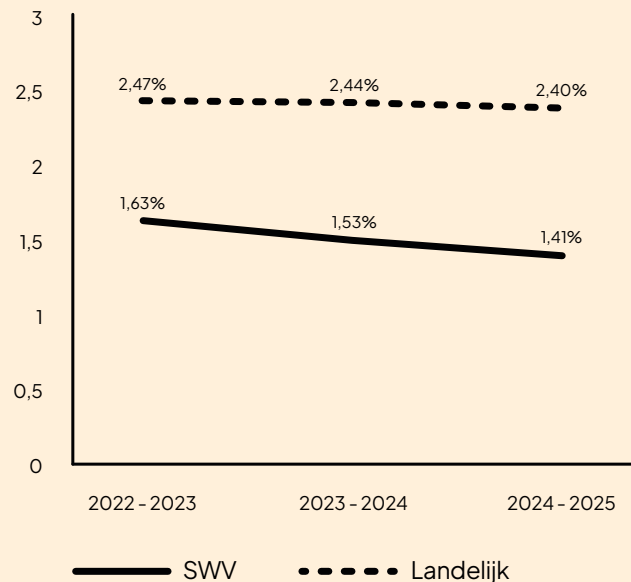

Het aantal leerlingen dat naar het gespecialiseerd onderwijs gaat, is de afgelopen jaren heel licht gedaald. Maar gemiddeld gezien nemen er meer leerlingen deel aan het gespecialiseerd onderwijs dan in het schooljaar 2022-2023 (van 3,85% naar 3,87%).

11.1.1 Leerlingen speciaal basisonderwijs

Het aantal leerlingen dat naar het speciaal basisonderwijs (SBO) gaat, is de afgelopen jaren flink afgenomen (van 340 in 2022–2023 naar 288 in 2024–2025). Als samenwerkingsverband doen wij het erg goed ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Het deelnamepercentage is ook de afgelopen jaren flink afgenomen, van 2,05% in 2020 naar 1,41% in 2025. De verwachting is dat dit de komende jaren verder zal dalen.

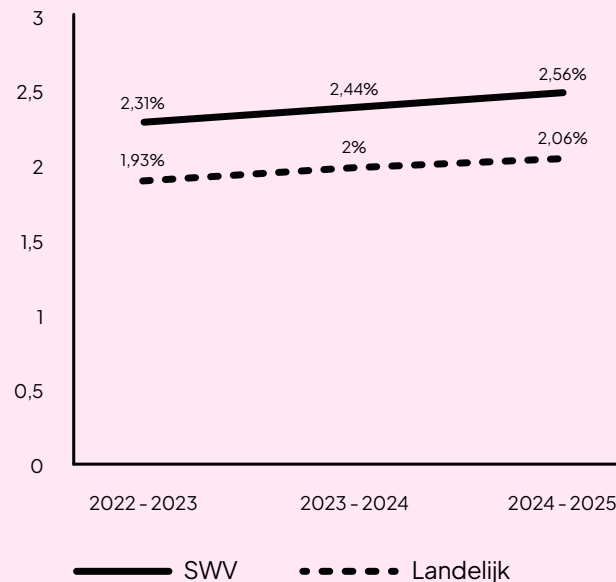
Deelnamepercentage

11.1.2 Leerlingen speciaal onderwijs

Het percentage leerlingen dat in ons samenwerkingsverband naar het speciaal onderwijs gaat (2,56%) ligt hoger dan het landelijk gemiddelde (2,06%). Bij de start van ons samenwerkingsverband in 2014 lag dit nog onder het landelijke gemiddelde. De prognose is dat het deelnamepercentage SO de komende jaren zal stabiliseren en vervolgens na interventies zal afnemen.

Deelnamepercentage

11.2 Schoolaanwezigheid

Op peildatum 15 december 2025 zijn er 156 leerlingen met verminderde schoolaanwezigheid binnen het samenwerkingsverband. De aankomende jaren is de inzet gericht op het vergroten van schoolaanwezigheid van alle leerlingen en het perspectief op terugkeer naar regulier, thuisnabij onderwijs te versterken. Het uitgangspunt is dat iedere leerling zoveel mogelijk schoolaanwezig is, in een omgeving waar passende ondersteuning beschikbaar is.

11.2.1 Dominante oorzaken verminderde schoolaanwezigheid

Lichamelijke en/of psychische problematiek, vormen de meest voorkomende redenen voor verminderde schoolaanwezigheid. Op peildatum 15 december 2025 betreft dit 123 leerlingen. Andere oorzaken, zoals leefsituatie of het ontbreken van passend onderwijs of een passende plek, komen aanzienlijk minder voor. Dit wijst op een structurele, zorggerelateerde problematiek en onderstreept de noodzaak van intensieve samenwerking met jeugdhulp, CJG's/leerplicht en (para)medische partners plus preventieve interventies op schoolniveau. De psychische/lichamelijke problematiek is dus dominant. Dit vereist ketenafspraken over wachttijdreductie, ingroeiplannen en inzet van zorg in en om de school.

Daarnaast blijkt uit een analyse dat het aantal vraagstukken toeneemt waarin ouders hun kind thuishouden. De komende periode moeten we hier gezamenlijk meer op gaan sturen via de ouder-schooldialoog, leerplicht en vroegtijdige hulpverlening. Het doel is om de schoolgang te herstellen en het vertrouwen in de geboden ondersteuning te verhogen.

11.2.2 Duur verminderde schoolaanwezigheid

Van de 156 leerlingen met verminderde schoolaanwezigheid op peildatum 15 december 2025, zijn er 83 leerlingen die langer dan 6 maanden een verminderde schoolgang hebben. Voor leerlingen die een langere tijd verminderd naar school gaan is er een hoger risico op leerachterstanden en stagnatie in sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit vraagt om een ingroeiplan per leerling, met afspraken over onderwijstijd, een maatwerkplek, of begeleidingsarrangement, inclusief een tijdpad, evaluatiemomenten en een warme overdracht.

12. Operationeel model

Samenwerkingsverbanden kunnen hun financiën op drie manieren verdelen: volgens het schoolmodel, expertisemodel of leerlingmodel.

SWV-NK PO kiest voor een hybride aanpak waarin elementen van deze modellen worden gecombineerd:

- Basisondersteuning: middelen worden toegekend aan scholen op basis van leerlingaantallen;
- Extra ondersteuning: budget wordt verdeeld over werkgebieden.

Vanuit dit budget kunnen:

- Individuele- en groepsarrangementen worden bekostigd;
- Nieuwe initiatieven worden gefinancierd;
- Wijkgerichte arrangementen en aanbod worden ontwikkeld.

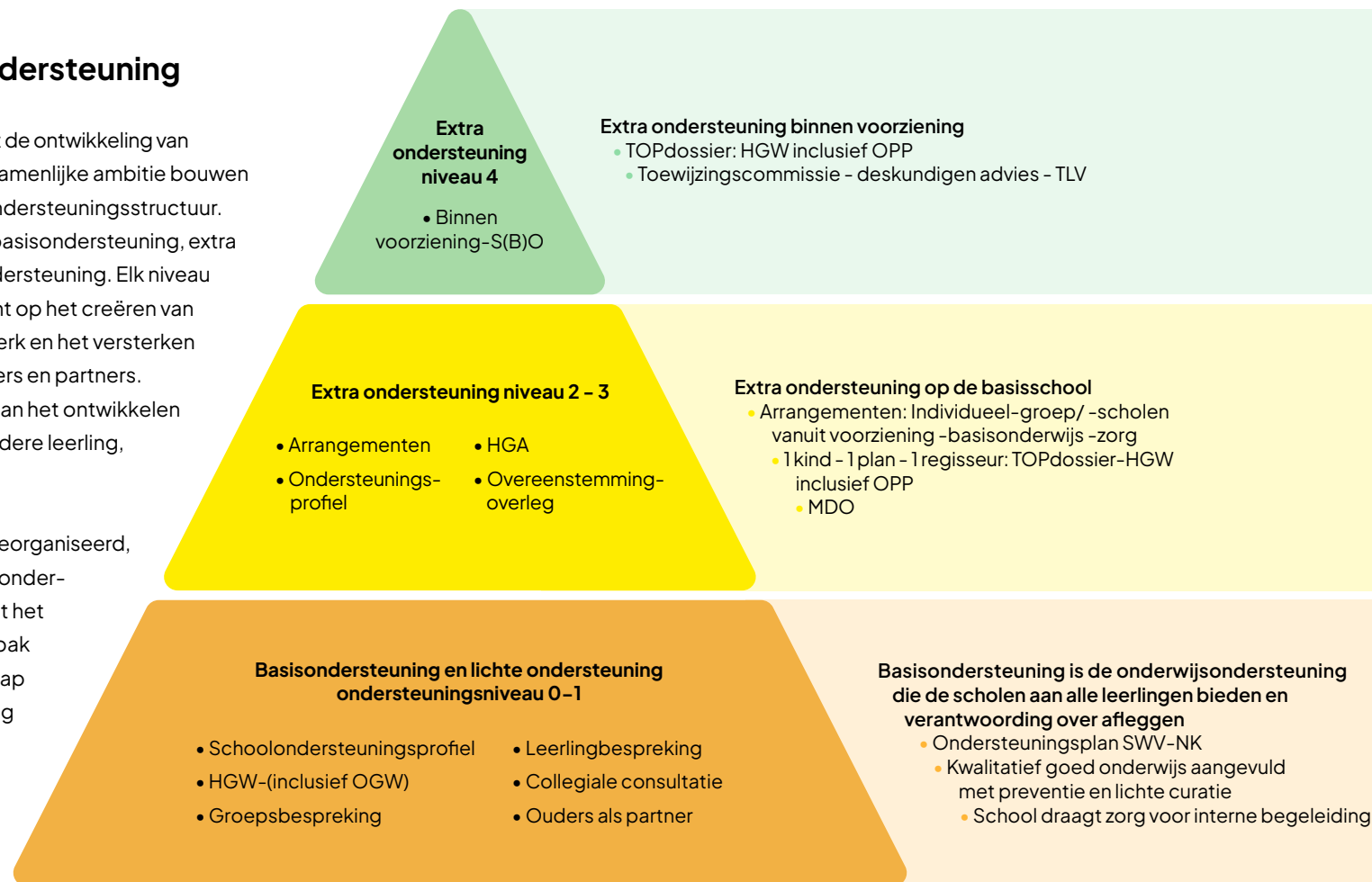
Deze hybride vorm biedt flexibiliteit en ruimte voor maatwerk, zodat zowel structurele ondersteuning als innovatieve oplossingen mogelijk zijn.

13. Dekkend aanbod

13.1 De basis- en extra ondersteuning

Binnen ons samenwerkingsverband staat de ontwikkeling van iedere leerling centraal. Vanuit deze gezamenlijke ambitie bouwen we aan een stevige, samenhangende ondersteuningsstructuur. Deze structuur bestaat uit drie niveaus: basisondersteuning, extra ondersteuning en gespecialiseerde ondersteuning. Elk niveau kent een eigen beleidskader en is gericht op het creëren van kansen, het bieden van passend maatwerk en het versterken van samenwerking tussen scholen, ouders en partners. De ondersteuningsstructuur draagt bij aan het ontwikkelen van een inclusieve leeromgeving voor iedere leerling, zo thuisnabij mogelijk.

De wijze waarop deze ondersteuning is georganiseerd, wordt overzichtelijk weergegeven in de ondersteuningspiramide. Deze piramide vormt het fundament voor onze gezamenlijke aanpak en maakt inzichtelijk hoe we stap voor stap toewerken naar passende ondersteuning voor iedere leerling.

13.1.1 Basisondersteuning: het fundament voor iedereen

De basisondersteuning vormt het fundament van de ondersteuningspiramide binnen SWV-NK PO. Het is de standaard die iedere school binnen ons samenwerkingsverband biedt, zodat alle leerlingen kunnen leren, groeien en meedoen in hun eigen omgeving. Basisondersteuning is daarmee een essentieel onderdeel van onze gezamenlijke ambitie: iedere leerling is welkom op een school in de eigen woonomgeving, dichtbij huis, waar vanuit een sterke pedagogische basis wordt gewerkt aan brede ontwikkeling.

SWV-NK PO sluit aan bij het Advies Landelijke Norm Basisondersteuning.

Dit betekent dat elke school beschikt over een stevige pedagogische en didactische basis, waarin:

- Actueel beleid en deskundigheid aanwezig zijn rond leer- en ontwikkelingsvragen, zoals lees- en spellingproblemen, (hoog)begaafdheid, sociaal emotionele ontwikkeling en taak /werkgedrag;
- Leraren en ondersteuners preventief handelen, door vroegtijdig te signaleren en snel te reageren wanneer ondersteuningsbehoeften zichtbaar worden;
- Lichte, kortdurende interventies binnen de school worden ingezet, zodat leerlingen snel weer kunnen aansluiten bij het reguliere onderwijsaanbod;
- Kleine, haalbare aanpassingen in lessen, materialen en toetsing zorgen dat iedere leerling kan deelnemen op een manier die past bij de onderwijsbehoefte (Universal Design for Learning, UDL).

Deze basisondersteuning is in 2030 beschikbaar op alle reguliere basisscholen binnen ons samenwerkingsverband en vormt daarmee de basis waarop extra en gespecialiseerde ondersteuning kunnen worden opgebouwd.

Helaas is gebleken dat nog niet alle scholen die bij het samenwerkingsverband horen, volledig voldoen aan de gewenste basisondersteuning. Dit heeft directe impact op onze gezamenlijke beweging richting inclusief onderwijs en is daarmee een verbeterpunt voor de komende vier jaar.

Een sterke basisondersteuning is noodzakelijk om onderwijs en ondersteuning zo thuisnabij mogelijk te organiseren, zodat leerlingen zoveel mogelijk binnen hun eigen school en werkgebied worden ondersteund. Een stevige basis draagt bovendien bij aan het verminderen van verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs en versterkt de schoolaanwezigheid, het welbevinden en de gelijke ontwikkelkansen van alle leerlingen.

Daarom investeren we de komende jaren gericht in het verder versterken van de basisondersteuning. Dit doen we door teams te professionaliseren, expertise binnen de werkgebieden te delen, kennis en ervaring vanuit het S(B)O structureel te benutten, en door te werken met gezamenlijke kaders zoals UDL en het geüpdatete handboek basisondersteuning.

13.1.2 Extra ondersteuning in de school

Extra ondersteuning omvat alle vormen van ondersteuning en doeltreffende aanpassingen die verder gaan dan de basisondersteuning en binnen de reguliere school worden georganiseerd. Het doel is altijd om leerlingen binnen een reguliere onderwijssetting te laten deelnemen, door tijdelijk extra expertise, tijd of intensivering van begeleiding in te zetten. Extra ondersteuning kan zowel individueel als in groepsvorm worden aangeboden wanneer meerdere leerlingen vergelijkbare ondersteuningsbehoeften hebben. Deze ondersteuning vraagt doorgaans om meer specialistische kennis, intensievere afstemming en een nauwere samenwerking met ouders, het samenwerkingsverband en betrokken professionals.

De grens tussen basisondersteuning en extra ondersteuning wordt bepaald door de landelijke norm voor basisondersteuning. Ondersteuning die buiten deze landelijke norm valt en daarmee extra ondersteuning vormt, betreft onder andere:

- Individuele ondersteuning of psychische begeleiding voor leerlingen met sociale of emotionele problemen, die met basisondersteuning onvoldoende geholpen zijn en begeleiding op maat nodig hebben om in de groep te kunnen functioneren;

- Individuele ondersteuning bij veiligheidsvraagstukken, wanneer een leerling voor zichzelf, klasgenoten of personeel een onveilige situatie veroorzaakt of ervaart en basisondersteuning ontoereikend is;
- Medische handelingen die een BIG registratie vereisen, zoals voorbehouden handelingen die niet tot de reguliere onderwijspraktijk behoren.

Extra ondersteuning realiseren we binnen SWV-NK PO altijd zoveel mogelijk op de school zelf, aansluitend bij onze ambitie om leerlingen thuisnabij en in hun eigen schoolomgeving te laten leren en ontwikkelen. Hierbij kan expertise worden betrokken van scholen met specifieke deskundigheid, van het speciaal (basis) onderwijs en via het ondersteuningsaanbod van SWV-NK PO.

Ouders kunnen in de schoolgids en op de website van SWV-NK PO terugvinden welke vormen van extra ondersteuning beschikbaar zijn en hoe deze worden afgestemd op de ondersteuningsbehoeften van hun kind.

13.1.3 Gespecialiseerde ondersteuning: maatwerk voor complexe situaties

Voor leerlingen met complexe en meervoudige ondersteuningsbehoeften is in de huidige situatie gespecialiseerde ondersteuning beschikbaar. Deze ondersteuning bestaat uit individuele maatwerkarrangementen, afgestemd op de unieke onderwijs en ontwikkelbehoeften van de leerling, en kan psychische begeleiding, BIG geregistreerde medische handelingen of langdurige individuele trajecten omvatten. Daarnaast vindt, wanneer nodig, diagnostiek en behandeling plaats door specialistische zorgaanbieders, gefinancierd via de Jeugdwet of de zorgverzekering waarbij de verantwoordelijkheid en regie liggen bij de gemeente en zorgverzekeraar. Deze vormen van ondersteuning worden veelal georganiseerd op scholen voor speciaal (basis)onderwijs, in nauwe samenwerking met externe partners en regionale voorzieningen.

In de beoogde situatie, zoals beschreven in de ambities van SWV-NK PO, bewegen we stap voor stap naar een inclusieve onderwijspraktijk waarin expertise steeds dichter bij de reguliere school wordt georganiseerd. Gespecialiseerde ondersteuning blijft beschikbaar, maar wordt meer als aanvullende expertise binnen het werkgebied ingezet, zodat leerlingen, waar mogelijk, in hun eigen school en omgeving kunnen blijven leren en deelnemen. Het gespecialiseerd onderwijs ontwikkelt zich daarbij verder tot expertisepartner, waardoor kennis, handelingsstrategieën en specialistische begeleiding structureel en laagdrempelig worden gedeeld met reguliere scholen.

Deze beweging draagt direct bij aan de kernambities van het samenwerkingsverband:

- Minder verwijzingen;
- Meer thuisnabij onderwijs;
- Een inclusieve leeromgeving op elke school;

13.2 Individuele maatwerkarrangementen

Voor leerlingen die niet voldoende baat hebben bij het reguliere aanbod, wordt in overleg met ouders, leerling, school en samenwerkingsverband een individueel maatwerkarrangement opgesteld. Dit arrangement wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld, zodat het altijd aansluit bij de actuele behoeften van de leerling.

13.3 Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Met de invoering van de Wet passend onderwijs zijn scholen verplicht om een ontwikkelingsperspectief (OPP) op te stellen voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft,

wordt op verzoek van school en/of ouders een multidisciplinair overleg (MDO) gepland. Tijdens een MDO kijken leerling, ouders, school, consulent, jeugd- en gezinscoaches en eventuele externen samen naar de totale situatie van de leerling. Op basis van een gezamenlijke analyse wordt een plan (ontwikkelingsperspectief) gemaakt. TOP dossier wordt hierbij gebruikt als hulpmiddel.

Voorafgaand aan een MDO is het van belang dat het hoorrecht heeft plaatsgevonden. Met ingang van 1 augustus 2025 krijgen alle leerlingen met een ontwikkelingsperspectief (OPP), ongeacht hun leeftijd of ondersteuningsbehoeften, het recht om gehoord te worden bij het opstellen, bijstellen en evalueren van hun OPP. Dit hoorrecht versterkt hun positie en vraagt van scholen om leerlingen actief te betrekken op een manier die bij hen past; mondeling, schriftelijk of visueel. De input moet vervolgens zichtbaar verwerkt worden in het document. Hoewel niet alle wensen kunnen worden meegenomen, moet de school aantonen dat de leerling serieus is genomen. De taak van het samenwerkingsverband is om de scholen hierbij te ondersteunen, bijvoorbeeld door middel van beleid, het delen van voorbeelden en het organiseren van scholing.

13.4 Multidisciplinair overleg (MDO)

Tijdens en in sommige gevallen al voor het multidisciplinaire overleg wordt aan de hand van het TOP dossier vanuit meervoudig perspectief de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling in kaart gebracht. Door zorgvuldige weging en besluitvorming worden vervolgens de cruciale ontwikkeldoelen en de daarvoor noodzakelijke behoefte, in relatie tot de context, nader in beeld gebracht en vastgesteld. De handelingsgerichte werkwijze (HGW) in het TOP dossier dient als gespreksleidraad bij de bespreking van de ontwikkeling en de situatie van de leerling. Het realiseert eenduidigheid en geeft onderbouwing aan vervolgstappen.

[Meer over HGW.](#)

Het eerste consulterende MDO (niveau 2) is vooral gericht op de hulp- of ondersteuningsvraag van de school met betrekking tot de leerling. Dit gebeurt om af te stemmen op het principe: 'doen wat nodig is, zo lang dat nodig is.' Dit draagt bij aan preventie en vroegtijdig handelen. De school regelt de extra ondersteuning in de meeste situaties intern, en monitort de interventies en de voortgang. Als blijkt dat er meer aanpassingen nodig zijn, wordt er opgeschaald naar niveau 3. In deze fase wordt de extra ondersteuning geboden door externen. Zowel op niveau 2 als 3 kunnen arrangementen aangevraagd worden. Deze arrangementen worden bekostigd vanuit het budget van de werkgebieden. Tijdens een arrangement werken we toe naar een duurzame oplossing waarin passend onderwijs, zorg en opvoeding aansluiten bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Arrangementen worden gemiddeld tienwekelijks geëvalueerd en wanneer dat nodig is aangepast. Wanneer we vanuit een transparant gemeenschappelijk proces constateren dat een school, ook met aanpassingen, niet meer kan voorzien in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling, gaan we op zoek naar een andere basisschool of schalen we op naar niveau 4. Daarnaast gaan we over naar extra (tijdelijke) ondersteuning op een voorziening voor SO of SBO. Hiervoor wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd. De aanvraagperiode beslaat twee tot zes weken en heeft een geldigheidsduur van minimaal een jaar. Een toewijzigingscommissie, bestaande uit deskundigen, beslist of de TLV al dan niet wordt afgegeven.

Omdat we in een MDO continu samen reflecteren op 'zo lang als nodig', is het vanzelfsprekend dat een arrangement wordt beëindigd, verlengd of aangepast. Het kan ook betekenen dat een leerling die verwezen is naar het gespecialiseerde onderwijs of onderwijsvoorziening met ondersteuning en/of een arrangement, terugkeert naar regulier onderwijs.

13.5 Arrangementen

Met arrangementen bieden we extra ondersteuning aan leerlingen die onvoldoende profiteren van de basis- en lichte ondersteuning van de eigen school. Deze worden bekostigd vanuit het werkgebiedbudget. Arrangementen worden zowel voor individuele leerlingen als voor groeps- en schoolaanvragen toegekend. Wanneer een arrangement nieuw en innovatief is en aansluit bij behoeften van meerdere scholen uit een werkgebied, spreken we van een innovatieproject.

Bij het toekennen van arrangementen wordt aangevinkt om welke ondersteuningscategorie het gaat. Zo kunnen we als samenwerkingsverband beter analyseren waar mogelijk aanbod of expertise ontbreekt

13.6 Gespecialiseerd onderwijs

Als ondanks alle inspanningen regulier onderwijs niet de passende plek is, zoeken we met ouders en school naar een andere onderwijsplek. In de regio Noord-Kennemerland zijn verschillende voorzieningen, zoals scholen voor speciaal (basis)onderwijs. Om het samenspel tussen de scholen, voorzieningen en het samenwerkingsverband te versterken, vindt er tweemaal per jaar een gezamenlijk overleg tussen de directies van de gespecialiseerde scholen en de consultants plaats.

13.6.1 Onderwijszorgarrangementen (OZA's)

SWV-NK PO werkt aan een samenhangend en duurzaam netwerk van ondersteuning, waarin onderwijs en zorg elkaar versterken. Voor sommige leerlingen is tijdelijk of langdurig intensievere ondersteuning nodig dan binnen de reguliere school georganiseerd kan worden. Voor deze leerlingen vormen onze onderwijszorgarrangementen een belangrijke schakel binnen het dekkend netwerk.

Onderwijszorgvoorzieningen bieden een geïntegreerd aanbod waarin onderwijsprofessionals, gedragsdeskundigen, jeugd en gezinscoaches en specialistische zorgpartners nauw samenwerken. In deze voorzieningen komen onderwijs, ondersteuning en waar nodig behandeling samen, zodat leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften veilig, doelgericht en in hun eigen tempo kunnen leren en ontwikkelen. Het uitgangspunt blijft dat iedere leerling, waar mogelijk, perspectief behoudt op deelname in het reguliere onderwijs binnen het eigen werkgebied.

De onderwijszorgvoorzieningen maken deel uit van onze gezamenlijke ambitie om een inclusieve leeromgeving op elke school te realiseren. Ze vormen geen eindpunt, maar een tijdelijke of aanvullende voorziening binnen het geheel van thuisnabij onderwijs. Door expertise uit de onderwijszorgvoorzieningen structureel te verbinden met scholen en werkgebieden, versterken we de basisondersteuning, vergroten we de handelingsvaardigheid in teams en zorgen we ervoor dat specialistische kennis dichterbij de klas komt te staan.

Zo dragen de onderwijszorgvoorzieningen direct bij aan de transitie die we als regio doormaken: minder doorverwijzingen, meer samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs, en een stevig, integraal netwerk waarin elke leerling kan groeien in de eigen omgeving.

“

**Het speciaal
onderwijs
transformeert
van eindplek naar
expertisepartner**

13.6.2 Speciale voorzieningen

- **De Trimaran:** een onderwijszorgvoorziening voor hoogbegaafde kinderen met zowel een extra onderwijs- als een ondersteuningsbehoefte.
- **De Boog:** een voorziening voor kinderen met autisme, waar leraren van Heliomare onderwijs verzorgen en medewerkers van Esdégé Reigersdaal begeleiding en contactgericht spelen bieden.
- **De Kanzklas:** een voorziening voor meervoudig gehandicapte kinderen in de leeftijd van vier tot veertien jaar die ingeschreven staan in het regulier onderwijs bij Allente. Voorziening is gevestigd in een reguliere onderwijssetting.
- **De Michaelklas (SNS-klas Bergen):** een onderwijszorgvoorziening in een reguliere onderwijssetting bedoeld voor kinderen met een meervoudige beperking.
- **Buiten Gewoon Leren:** in samenwerking met Ronduit Onderwijs en Stichting Landzijde plaatsen we leerlingen die uitvallen in het onderwijs op een zorgboerderij waar een vaste leraar (digitaal) onderwijs verzorgt. Hier verblijven de leerlingen

gemiddeld een half jaar tot een jaar.

- **Klas op wielen Alkmaar:** dit is een zorgvoorziening waar onderwijs (educatie) wordt toegevoegd en we samenwerken met Het Kompas, een in pandige reguliere school. Hier verblijven kinderen met een meervoudige handicap en een vrijstelling voor onderwijs.
- **De Klim:** een tijdelijke zorgvoorziening in samenwerking met de GGZ en andere samenwerkingsverbanden in de regio, met mogelijkheid tot verblijf, waaraan onderwijs wordt toegevoegd.
- **Opmaatklassen (Nexus):** een tijdelijke voorziening voor kinderen die uitvallen in het SO en naast een extra onderwijsbehoefte ook een ondersteuningsbehoefte hebben. Deze klas zorgt ervoor dat leerlingen onderwijs kunnen blijven volgen en niet uitvallen.
- **Doorstroomgroep (Spinaker):** een klas in een SO-school voor leerlingen, vaak met trauma, die tijdelijk intensieve ondersteuning en onderwijs nodig hebben. Deze klas zorgt ervoor dat leerlingen onderwijs kunnen blijven volgen en niet uitvallen.
- **Onderwijsobservatiegroep OOG:** een voorziening voor jonge kinderen in het regulier onderwijs bij Blossse (opgestart in 2024) die (nog) niet in een grote groep kunnen starten wegens de complexe onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften. De leerlingen stromen binnen een jaar of maximaal twee jaar door naar een reguliere kleutergroep.
- **Zebegroep de Stip:** een extra groep op OZG de Stip biedt een geïntegreerd aanbod van onderwijs, zorg en behandeling voor jonge kinderen (4 t/m 7 jaar) met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.
- **Ontwikkelgroep SBO:** een hybride vorm van SBO-onderwijs (opgestart in 2025) waarbij leerlingen minimaal een dag in de week onderwijs blijven volgen op de reguliere thuishoofschool en gedurende het jaar in toenemende mate onderwijs volgen op de thuishoofschool. De thuishoofschool wordt ondersteund en begeleid bij het bieden van een passend aanbod en omgeving. Het doel is dat de leerlingen binnen een jaar volledig terugkeren naar de thuishoofschool.

13.6.3 Tijdelijke interventie- en observatieplaatsen

In sommige situaties is het niet direct duidelijk welke ondersteuning het beste is voor een leerling of is een situatie vastgelopen en is er geen directe oplossing voorhanden. In deze gevallen is het wenselijk dat er een tijdelijke observatie- en interventieplaatsing in het speciaal (basis)onderwijs mogelijk is, zodat zorgvuldig kan worden bepaald wat de beste vervolgstap is voor de leerling. Tijdens de plaatsing bieden we onderwijs dat voldoet aan de inspectie-eisen. Een tijdelijke plaatsing zetten we alleen in als observeren in de (reguliere) school waar de leerling onderwijs volgt niet mogelijk is.

13.7 TLV werkwijze en richtlijnen voor de toewijzing van leerlingen naar voorziening/ gespecialiseerd onderwijs

Toewijzing voorziening speciaal (basis)onderwijs (niveau 4):

Als in een multidisciplinair overleg (MDO) wordt vastgesteld dat het aanbod van het speciaal (basis)onderwijs beter aansluit bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling, dan treedt de route naar toewijzing in werking.

13.7.1 Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)

Het samenwerkingsverband heeft de taak om te beslissen of een leerling wordt toegelaten tot het speciaal (basis)onderwijs. De school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven vraagt hiervoor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij de toewijzingscommissie. Bij een positief advies geeft het samenwerkingsverband een verklaring af met daarop vermeld het nummer van de TLV, de start- en einddatum en het overeengekomen bekostigingsniveau van de ondersteuning (categorie). Deze nummering gebeurt automatisch via beveiligde SWV-TOP dossier omgeving. De TLV heeft in principe een tijdelijke geldigheid (ten minste één jaar). Op basis van het ontwikkelingsperspectief, de intensiteit van de cruciale ontwikkeldoelen en noodzakelijke onderwijsbehoeften worden de duur

van de TLV en de hoogte van de bekostiging bepaald. Bij het perspectief wordt gekeken naar het terugkeren op een reguliere school. Wanneer duidelijk is dat een leerling hoogstwaarschijnlijk niet terug zal keren naar het regulier onderwijs, is een verklaring voor meerdere jaren mogelijk. Onze toewijzingscommissie monitort de aanmeldingen, plaatsingen, verlengingen en terugplaatsingen. Bij verlengingen zonder wijziging in ontwikkelingsperspectief, cruciaal ontwikkeldoel of onderwijsbehoeften hanteren we een vereenvoudigde procedure. Over deze leerlingen heeft de consulent speciale voorzieningen vooraf contact met de voorziening/ S(B)O school, om bureaucratie te voorkomen.

13.7.2 Toewijzingscommissie

De toewijzingscommissie bestaat uit een voorzitter en secretaris uit het samenwerkingsverband en twee onafhankelijke deskundigen. De deskundigen mogen niet werkzaam zijn bij het schoolbestuur van de toewijzende en potentiële school. De eerste deskundige is een orthopedagoog of een psycholoog (generalist). De tweede deskundige kan worden ingevuld door een psycholoog, pedagoog, maatschappelijk werker, arts of kinderpsychiater. De keuze voor de tweede deskundige (specialist) hangt af van de specifieke hulpvraag van de leerling. De toewijzingscommissie monitort de aanmeldingen, plaatsingen, verlengingen en terugplaatsingen.

13.7.3 Rechtstreekse instroom vanuit voorschoolse voorzieningen

Voor een kleine groep leerlingen is al op jonge leeftijd duidelijk dat zij aangewezen zijn op het gespecialiseerd onderwijs. Indien ouders, onderwijs en zorgpartners gezamenlijk deze inschatting maken, volgen we voor deze leerlingen een aangepaste toewijzingsroute. Onze consulent onderhoudt nauw contact met de (speciale) voorschoolse voorzieningen en treedt in dit geval op als trajectbegeleider. Ook voor deze kinderen wordt een gezamenlijk ontwikkelingsperspectief en plan gemaakt (hiervoor hebben we een eigen TOP dossierlicentie). Ernstig meervoudig beperkte leerlingen worden toegelaten via een vereenvoudigde procedure.

13.7.4 Richtlijnen

Een transparante, zorgvuldige en onderbouwde keuze door de toewijzingscommissie voor de toelaatbaarheidsverklaring is belangrijk. Met passend en inclusief onderwijs leveren we maatwerk dat bijdraagt aan het leren en de ontwikkeling van de leerling. We doen wat nodig is, zolang dat nodig is. Dit is onze plicht en opdracht voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de S(B)O school, die het passend onderwijs voor de leerling levert, dit kan realiseren. De extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen zijn vaak complex en vragen soms om een combinatie van onderwijs en zorg. Voor de juiste zorgbepaling wordt de route van jeugdhulp gevolgd en sluit jeugdhulp aan bij het MDO.

“Sommige leerlingen hebben, ondanks alle inspanningen, langdurige en intensieve ondersteuning nodig, dat erkennen is belangrijk bij ‘zolang dat nodig is’.”

Binnen het kader ‘doen wat nodig is’ geven we de procedures zo eenvoudig mogelijk vorm. Sommige leerlingen hebben, ondanks alle inspanningen, langdurige en intensieve ondersteuning nodig, dat erkennen is belangrijk bij ‘zolang dat nodig is’. In dat licht moet ook de toewijzingscommissie handelen. Door continu te reflecteren aan de hand van het TOP dossier zorgen we ervoor dat we de juiste stappen zetten. Zo kan een verwijzing naar het S(B)O tijdelijk zijn en kunnen leerlingen op een zorgvuldige wijze terugkeren naar regulier onderwijs, met de noodzakelijke ondersteuning en begeleiding.

Het TOP dossier is een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) met een toolbox voor type ondersteuning op inhoud, inzet in deskundigheid, middelen en voorzieningen. Het TOP dossier is gebaseerd op het handelingsgericht werken (HGW) en handelingsgericht

diagnosticeren (HGD). Dit betekent dat de zeven HGW-principes leidend zijn en belangrijke criteria voor een systematisch en transparant proces vormen. Ouders zijn gelijkwaardige partner en participeren niet alleen in het MDO maar ook in TOP dossier. Zij hebben volledige inzage en via TOP dossier geven ze ook instemming. Geen instemming betekent dat het assessmentproces nog niet klaar is en dat er gekeken en besproken moet worden over waarom de ouder geen toestemming geeft. In TOP dossier zitten de criteria ingebouwd, zodat de gebruiker stapsgewijs geleid wordt door het proces. Elke school heeft een eigen TOP dossieromgeving en kan daarmee zelf een TOP dossier voor een leerling aanmaken. Deze is gekoppeld met de LOVS-systeem van de school. De schoolomgeving TOP dossier communiceert via veilige verbindingen met de SWV-omgeving van TOP dossier.

13.7.5 Leidende uitgangspunten bij de duur van de toelaatbaarheid en categoriebepaling

Bij het toekennen van een toelaatbaarheidsverklaring zijn de volgende uitgangspunten leidend:

- Voorafgaand aan iedere aanvraag is er al betrokkenheid vanuit het S(B)O in het multidisciplinair overleg met o.a. ouders, school en consulent om de onderwijs- en cruciale ondersteuningsbehoeften in beeld te brengen;
- Ouders zijn volledig betrokken bij het proces en het TOP dossier is volledig ingevuld;
- In overeenstemming met de procedure van SWV-NK PO worden alleen TLV's afgegeven op basis van gegevens uit het TOP dossier;
- De toewijzingscommissie van SWV-NK PO beoordeelt de aanvraag zorgvuldig en bepaalt de duur en het bekostigingsniveau van de TLV;
- Jaarlijks vindt een herindicatie voor verlenging van TLV's plaats;

- De toewijzingscommissie bepaalt op grond van het onderwijsaanbod en de aanpak van de S(B)O voorziening of deze kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

13.7.6 Richtlijnen bij het bepalen van de hoogte van de aangevraagde toelaatbaarheidsverklaring

Bij het bepalen van de hoogte van een categorie (hoog, midden en laag) van een toelaatbaarheidsverklaring wordt er gekeken naar de complexiteit en de combinatie van specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en wat dit van de onderwijssetting vraagt voor wat betreft tijd, intensiteit, personeel en materiaal. In haar afweging kijkt de TLV-commissie naar het samengaan van het geheel van belemmerende en beschermende factoren, de cruciale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en het daarop gebaseerde plan in TOP dossier. Het is belangrijk dat bij een onderwijszorgarrangement duidelijk is wat nodig is aan onderwijs, begeleiding en zorg. Dit is van belang voor het goed kunnen bepalen wat betaald wordt door onderwijs en wat betaald wordt vanuit de wet passend onderwijs of de Wet passend onderwijs of de Jeugdwet. Ook is het belangrijk om te bepalen wat het snijvlak (het grijze gebied) is.

Speciale voorzieningen zoals onderwijszorggroepen Trimaran, Buiten Gewoon Leren en Samen Naar School-klassen volgen dezelfde werkwijze. Alleen hoeft hiervoor niet een hoogte bepaald te worden van kosten, omdat hier bekostiging op niveau van voorziening geregeld is en vastgelegd in Maatschappelijke Business Cases. SWV-NK PO, gemeenten en de voorziening evalueren jaarlijks de kwaliteit en kwantiteit van het arrangement.

De TLV-commissie beoordeelt iedere aanvraag zorgvuldig in dialoog en vanuit een meervoudig perspectief. Daarbij kan de commissie gebruik maken van onderstaande globale richtlijnen. Deze richtlijnen zijn niet rigide; de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling blijven altijd leidend. De intensiteit van de

ondersteuning voor het realiseren van de cruciale doelen en het gewenste ontwikkelingsperspectief zijn leidend. Dit is maatwerk en daarvoor zijn evaluatie en reflectie belangrijk. Omdat alle S(B)O-scholen vooraf bij het proces betrokken zijn en er een consultant aanwezig blijft bij de MDO's op de gespecialiseerde voorziening, kunnen we goed monitoren of de juiste afwegingen zijn gemaakt. Wanneer dit niet het geval is, kan hier direct op worden geanticipeerd. Verder wordt er ongeveer twee keer per

jaar een meso-gesprek gevoerd met de consultant, intern begeleider/zorgcoördinator en schoolleider van de school om de ontwikkelingen van leerlingen, school, samenwerkingsverband en afstemming te bespreken en het samenspel te evalueren. Dit draagt bij aan een zorgvuldig afgestemd besluitvormingsproces.

Het schema hieronder is een algemeen wegingskader.

SBO	SO Laag	SO Midden	SO Hoog
1. De leerling valt wat betreft de leer- en ontwikkelbehoeften zo ver onder het leerlijn en curriculum van wat de school (scholen in werkgebied) kunnen bieden, dat het kind te weinig ondersteuning krijgt om zich te ontwikkelen. De onderwijsbehoeften liggen op het gebied van leren en/ of sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag.	<p>1. Zeer moeilijk lerende kinderen met een (matig) verstandelijke beperking.</p> <p>2. Leerlingen met zeer ernstige gedragsproblemen, ontwikkelingsproblemen of psychiatrische problemen.</p> <p>3. Langdurig zieke kinderen met een zeer geringe zelfredzaamheid.</p> <p>4. Ernstige problemen rondom gezondheid die de leerling belemmert in de schoolse ontwikkeling.</p>	<p>1. Lichamelijke beperking waarbij onderwijs en zorg zijn gekoppeld.</p> <p>2. Complexe ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren én gedrag met, naast een verstandelijke beperking, complexe problematiek waardoor de sociaal-emotionele ontwikkeling en/of het leren intensieve ondersteuning vragen.</p> <p>3. Complexe ondersteuningsbehoefte op het gebied van gedrag en fysieke ondersteuning.</p>	<p>1. Ernstig meervoudig beperkte leerlingen.</p> <p>2. Leerlingen met zeer complexe gestapelde problematiek.</p>

14. JONK (Jeugd- en Oudersteunpunt)

JONK vormt een belangrijk onderdeel van de ondersteuning binnen SWV-NK PO. JONK is ontwikkeld om ouders en jongeren beter te betrekken bij inclusief onderwijs en hun stem structureel een plek te geven. JONK is voor leerlingen, jongeren en ouders van het primair en het voortgezet onderwijs. Sinds 2025 werkt JONK ook samen met swv de Kop van Noord-Holland en West-Friesland.

JONK heeft als doel om ouders en jongeren laagdrempelig te ondersteunen bij vragen over inclusief onderwijs, ondersteuningsmogelijkheden en het delen van ervaringen.

JONK speelt een verbindende rol binnen de werkwijze van SWV-NK PO. De regisseur van JONK werkt nauw samen met de consultants en beleidsmedewerkers van het samenwerkingsverband. JONK fungeert als schakel tussen ouders, leerlingen, jongeren, scholen en de samenwerkingsverbanden en draagt daarmee actief bij aan een inclusieve onderwijsomgeving waarin signalen van ouders en jongeren worden vertaald naar beleid, kwaliteitszorg en dienstverlening.

Ook binnen de kwaliteitscyclus van SWV-NK PO is de positie van JONK meegenomen. De stem van leerlingen en ouders bij het vormgeven van inclusief onderwijs is altijd een belangrijk uitgangspunt. In de documentatie rondom de kwaliteitsgebieden wordt verwezen naar een versterkte participatie (meervoudig perspectief), gezamenlijke besluitvorming en het jongeren- en ouderperspectief bij het vormgeven van inclusief onderwijs. JONK ondersteunt deze ambities door het bundelen van ervaringen, het bieden van ondersteuning en het faciliteren van gesprekken tussen systeempartners.

**Jeugd- en Oudersteunpunt
Noord-Kennemerland**

15. Kwaliteitsbeleid

SWV-NK PO werkt vanuit een stevige basis van vijf uitgangspunten die richting geven aan ons handelen en onze gezamenlijke ambitie voor passend en inclusief onderwijs. Deze uitgangspunten vormen de kern van ons kwaliteitsbeleid en ondersteunen ons in het realiseren van onderwijs dat aansluit bij de behoeften van iedere leerling.

Toegankelijkheid en inclusie

Ons beleid is erop gericht dat alle leerlingen, ongeacht achtergrond of ondersteuningsvraag, kunnen deelnemen aan onderwijs in een omgeving die zo dichtbij huis mogelijk is. Inclusiviteit en diversiteit staan centraal, zodat iedere leerling zich gezien, gewaardeerd en welkom voelt.

Transparante besluitvorming

We maken heldere afspraken met schoolbesturen, ouders en partners over de toewijzing van middelen en verantwoordelijkheden. Besluitvorming is open, inzichtelijk en voor iedereen te volgen, zodat betrokkenen weten waar zij aan toe zijn en actief kunnen meedenken en meepraten.

Vroegtijdige en integrale ondersteuning

Tijdig signaleren van ondersteuningsbehoeften is essentieel.

Door preventief te handelen en ondersteuning integraal te organiseren, krijgt iedere leerling op het juiste moment de juiste hulp, in afstemming met alle betrokkenen.

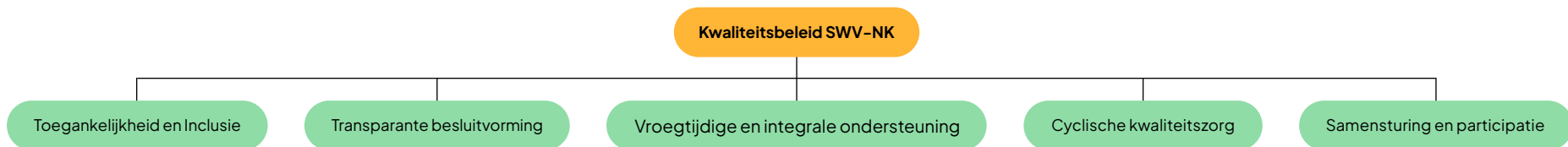
Cyclische kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg is bij SWV-NK PO een continu proces van leren en verbeteren met alle betrokken partners. Jaarlijks wordt de PDCA-cyclus (Plan – Do – Check – Act) doorlopen: analyseren, plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen.

Samensturing en participatie

Ouders, leerlingen, leraren, gemeenten en jeugdhulp zijn actief betrokken bij zowel het beleid als de uitvoering. Door samen te sturen, ervaringen te delen en in dialoog beslissingen te nemen, ontstaat een krachtige samenwerking waarin iedereen zich verantwoordelijk voelt voor het realiseren van passend en inclusief onderwijs.

Deze uitgangspunten vormen de basis van ons kwaliteitsbeleid, dat nauw aansluit bij het programma van eisen voor samenwerkingsverbanden en het inspectiekader, in het bijzonder het kwaliteitsgebied 'realisatie van passend onderwijs'. Hiermee onderstrepen we de gezamenlijke wettelijke verantwoordelijkheid van SWV-NK PO en de schoolbesturen om passend onderwijs te bieden.

15.1 Cyclische kwaliteitszorg binnen SWV-NK PO

SWV-NK PO werkt jaarlijks met een kwaliteitscyclus gebaseerd op de PDCA-cyclus, waarmee de realisatie van passend en inclusief onderwijs systematisch wordt gevolgd en verbeterd.

1. Plan (voorbereiden en plannen)

In het najaar analyseren we opbrengsten en signalen uit het voorafgaande schooljaar, zoals verwijzingscijfers, oudertevredenheid, evaluaties van onderwijs(zorg)voorzieningen en arrangementen. Op basis hiervan stelt SWV-NK PO een jaarplan op met concrete doelen, verbeteracties en afspraken met schoolbesturen.

2. Do (uitvoeren)

Samen met schoolbesturen voeren we de geplande acties uit, zoals scholingstrajecten, het versterken van basisondersteuning of het verder ontwikkelen van netwerken rondom thuiszitters. Gedurende het jaar vinden voortgangsgesprekken plaats om de ontwikkeling te monitoren.

3. Check (evalueren)

Halverwege en aan het einde van het schooljaar worden data verzameld en geanalyseerd, bijvoorbeeld over het aantal leerlingen met extra ondersteuning, thuiszitters en ervaringen van ouders en leraren. Daarnaast voeren we een zelfevaluatie uit op basis van het inspectiekader, waaronder de indicatoren van het kwaliteitsgebied 'realisatie van passend onderwijs'.

4. Act (bijstellen en borgen)

Op basis van de evaluaties worden succesvolle werkwijzen geborgd en knelpunten opgenomen in het nieuwe jaarplan. De bevindingen worden gedeeld met schoolbesturen, de ondersteuningsplanraad en de Inspectie van het Onderwijs via de jaarlijkse verantwoording en het ondersteuningsplan. Dankzij deze cyclische en transparante aanpak werkt SWV-NK PO doelgericht aan het verbeteren van passend onderwijs. De samenwerking met schoolbesturen en andere partners zorgt ervoor dat de kwaliteit van de geboden ondersteuning voortdurend in beeld is en structureel wordt versterkt.

“

De realisatie van passend en inclusief onderwijs wordt systematisch gevolgd en verbeterd

Deel 4

Samen sterk in de regio

16. Samenwerking met onze partners

Zowel regionaal als landelijk wordt nauw samengewerkt met onze partners. Dit is weergegeven in de buitenste groene cirkel van ons ecosysteem. De afspraken die hier worden gemaakt, bieden houvast voor de samenwerking in ons netwerk. Regionaal worden afspraken vastgelegd met gemeenten, zorgpartners, ouder- en belangenorganisaties en onderwijspartners over de gezamenlijke koers voor de komende jaren. SWV-NK PO werkt daarnaast samen met collega-samenwerkingsverbanden, schoolbesturen binnen Noorderwijs, cluster 1 en 2, lerarenopleidingen, gemeenten, ouders en landelijke netwerken.

16.1 Gemeenten

Passend, inclusief onderwijs en jeugdhulp gaan hand in hand, zodat iedere leerling de ondersteuning krijgt die nodig is. Dit vraagt om een hechte, structurele samenwerking tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden op alle niveaus binnen ons regionale netwerk. In de afgelopen jaren is deze samenwerking steeds sterker geworden. Partners weten elkaar beter te vinden, leggen gemakkelijker verbindingen en nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de leerlingen in onze regio. We hebben onze afzonderlijke organisatienetwerken met elkaar verweven tot een lerend regionaal netwerk waarin we continu reflecteren op onze activiteiten en resultaten. We realiseren ons dat we midden in een transitie staan en maken daarom afspraken die deze verandering ondersteunen en versterken.

Deze afspraken zijn uitgewerkt in strategische ambities die gezamenlijk zijn vastgesteld in het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). In dit overleg bepalen de bestuurders van de samenwerkingsverbanden in het primair en voortgezet onderwijs, het MBO en de wethouders van de aangesloten gemeenten (Alkmaar, Bergen, Heiloo, Uitgeest, Castricum en Dijk & Waard) wat zij de komende jaren willen bereiken. De regiegroep - bestaande uit beleidsmedewerkers van de gemeenten en de samenwerkingsverbanden, de directeuren van de samenwerkingsverbanden bereiden dit overleg voor. De verdere beleidsmatige uitwerking wordt binnen de beleidsgroep gezamenlijk opgepakt.

Uitvoeringsagenda 'Onderwijs en Jeugd: samen voor inclusief opgroeien en ontwikkelen' hebben gemeenten en samenwerkingsverbanden Noord-Kennemerland, IJmond en Midden-Kennemerland VO de maatschappelijke opdracht uitgewerkt: het realiseren van een inclusieve samenleving waarin alle jeugdigen toekomstperspectief ervaren.

Om passend en inclusief onderwijs voor alle leerlingen mogelijk te maken, is een sterke samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp essentieel. Leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften bevinden zich vaak op het snijvlak van beide domeinen, wat vraagt om heldere afspraken over verantwoordelijkheden, regie en bekostiging. SWV-NK PO werkt daarom op diverse manieren intensief samen met de gemeenten. Binnen de uitvoeringsagenda wordt gewerkt aan thema's die direct raken aan de ondersteuning van leerlingen, zoals onderwijshuisvesting,

“
Ouders, leerkrachten en de school vormen samen een sterke pedagogische alliantie

schoolaanwezigheid, het versterken van de pedagogische basis en het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijs en zorg. Vertegenwoordigers van SWV-NK PO nemen hierbij actief deel aan overleg en ontwikkeling, samen met beleidsmedewerkers van gemeenten en omliggende samenwerkingsverbanden.

De samenwerking rondom onderwijszorgvoorzieningen heeft als doel te voorkomen dat leerlingen tussen wal en schip raken, het aantal thuiszitters te verminderen en een samenhangend netwerk van passende voorzieningen te realiseren. Hierdoor ontvangen leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften onderwijs en zorg in samenhang, zoveel mogelijk in een thuisnabije omgeving. Een voorbeeld hiervan is De Klim, een tijdelijke voorziening waarin scholen, gemeenten, GGZ en andere regionale partners samenwerken.

Het OOGO vormt een structureel en formeel platform waarin gemeenten, samenwerkingsverbanden en MBO, waaronder SWV-NK PO, periodiek afspraken maken over beleid en uitvoering. Dit overleg is cruciaal voor het realiseren van een integrale aanpak voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften. Binnen het OOGO wordt gewerkt aan gezamenlijke beleidsvorming, de verdeling van verantwoordelijkheden en regie, afspraken over bekostiging en het ontwikkelen van innovatieve oplossingen voor knelpunten. Een belangrijk aandachtspunt blijft het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp, zodat leerlingen met complexe ondersteuningsvragen snel en adequaat worden geholpen en niet tussen verschillende systemen terechtkomen.

Ondanks de vooruitgang zijn er nog knelpunten, zoals onduidelijkheid over verantwoordelijkheden, onvoldoende regie in complexe casuïstiek en versnippering in de bekostiging. Deze kwesties kwamen onder meer naar voren in projecten zoals Sterke Ondersteuning Op School (SOOS) en de Expeditie klas voor nieuwkomerskinderen met intensieve ondersteuningsbehoeften. De urgentie om tot een betere samenwerking te komen wordt breed gedeeld door wethouders en bestuurders.

Voor de periode 2026–2030 zetten we daarom gericht in op een structurele, transparante en toekomstbestendige samenwerking tussen onderwijs en gemeenten. Dit doen we door te werken met heldere governance, duidelijke regie en een gezamenlijk beleidskader waarin verantwoordelijkheden overzichtelijk en eenduidig zijn belegd.

16.2 Collega–samenwerkingsverbanden

SWV-NK PO onderhoudt intensieve samenwerkingsrelaties met de po- en vo-samenwerkingsverbanden in onze directe omgeving. Met SVWNK- VO, SWV PO IJmond en SWV-VO Midden-Kennemerland werken we intensief samen in dezelfde jeugdhulpregio. Met de samenwerkingsverbanden SWV Kop van Noord- Holland PO en VO, SWVNK VO en SWV West-Friesland is er beleidsafstemming gericht op schoolaanwezigheid, Digitale School en Leerrecht. Op operationeel niveau maken we afspraken over leerlingstromen en toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal onderwijs. Op beleidsniveau zoeken we afstemming rondom toewijzing, procedures en kwaliteitszorg.

16.3 Cluster 1 en 2

Er zijn afspraken met scholen die onderwijsarrangementen bieden aan leerlingen die blind of slechtziend zijn (cluster 1) of leerlingen die doof of slechthorend zijn of een spraak- of taalprobleem hebben (cluster 2). Voor leerlingen met auditieve, taal- en communicatieproblemen zijn afspraken gemaakt met de ambulante begeleiding van Viertaal. Met elkaar bekijken we wat de beste onderwijsondersteuning is voor een leerling, wie deze het beste kan bieden en op welke manier. Op verzoek leveren de onderwijsaanbieders binnen de samenwerkende scholen van cluster 1 en cluster 2 hun expertise.

“Met elkaar bekijken we wat de beste onderwijsondersteuning is voor een leerling, wie deze het beste kan bieden en op welke manier.”

16.4 Landelijke netwerken

We stemmen af met landelijke partners zoals ONSwv, de PO-Raad, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, ouderverenigingen, landelijke onderwijs(zorg) consultants en diverse kennisnetwerken.

Deel 5

Financiën

17. Financiën

In aanvulling op de vorige hoofdstukken, waarin de organisatie, het netwerk en de samenwerking centraal staan, richt dit deel zich specifiek op de financiële kaders van SWV-NK PO. Hierin wordt uitgelegd hoe de beschikbare middelen ingezet worden om de ambities en doelstellingen van het ondersteuningsplan te realiseren. Er wordt toegelicht op welke wijze de financiering bijdraagt aan een dekkend en inclusief aanbod en hoe transparantie en verantwoording binnen de financiële processen geborgd zijn. Door inzicht te geven in de verdeling en besteding van de middelen, maken we zichtbaar hoe we samen investeren in passend en inclusief onderwijs voor alle leerlingen in onze regio, aansluitend bij de strategische koers van het samenwerkingsverband en in nauwe samenwerking met alle betrokken partners.

17.1 Financieel beleid en -beheer

SWV-NK PO werkt met ingang van 2023 met een begrotingscyclus per kalenderjaar. De begroting wordt opgesteld voor het aankomende kalenderjaar en sluit aan bij het inhoudelijke jaarplan. De begroting is geïntegreerd met de meerjarenbegroting voor de vier daaropvolgende jaren. Daarmee kunnen we besluiten in meerjarig perspectief bezien en houden wij rekening met mogelijke meerjarige financiële consequenties van beleidsmatige keuzes. De begroting wordt besproken in de Deelnemersraad, de OPR en de Raad van Toezicht en vormt na vaststelling de financiële leidraad voor de uitvoering van de activiteiten van het samenwerkingsverband in het komende jaar. De meerjarenbegroting is geen onderdeel van dit ondersteuningsplan, maar is daar wel op gebaseerd zodat de in dit ondersteuningsplan genoemde zaken ook in de meerjarenbegroting zichtbaar zijn. De meerjarenbegroting heeft als belangrijkste doelstelling de realisatie van het ondersteuningsplan en het daarvan afgeleide jaarplan.

Via onze semesterrapportages houden we zicht op de belangrijkste ontwikkelingen, zowel inhoudelijk als financieel. Deze rapportages geven inzicht in de exploitatie van het samenwerkingsverband en geven een integraal beeld van de realisatie van de doelstellingen van het samenwerkingsverband. Ook de rapportages worden besproken met de Deelnemersraad en de OPR en worden daarnaast beoordeeld door de Raad van Toezicht. Het financieel beleid is erop gericht zoveel mogelijk middelen in te zetten in het kader van de doelstelling en geen bovenmatige reserves aan te houden. In geval sprake is van bovenmatige reserves, worden deze onderbouwd ingezet door deze op te nemen in de meerjarenbegroting.

SWV-NK PO heeft de financiële administratie en personeels- en salarisadministratie uitbesteed aan het administratiekantoor Groenendijk en wordt in het beheer van de financiën ondersteund door een externe controller voor gemiddeld ca. vijf uren per week. Groenendijk draagt zorg voor de primaire vastlegging van gegevens. De controller is het eerste aanspreekpunt voor alle in- en externe financiële aangelegenheden, financiële rapportages, begroting en financiële jaarverantwoording en bewaakt de relatie met en de werkzaamheden van het administratiekantoor. SWV-NK PO beschikt over een beschrijving van de AO/IC, waarin de werkprocessen en interne controles zijn vastgelegd. Een procuratieschema en een treasury statuut maken onderdeel uit van de protocollen waarmee het financieel beheer wordt uitgevoerd. Deels steunen wij daarbij op de interne beheersingsmaatregelen die binnen administratiekantoor Groenendijk zijn genomen ten aanzien van functiescheiding en betalingsverkeer.

“Deze werkgebieden beschikken over expertise en financiële middelen om de extra ondersteuning in het basisonderwijs vorm te geven.”

Het jaarverslag en de jaarrekening van het samenwerkingsverband worden jaarlijks opgesteld conform de daarvoor geldende richtlijnen van OCW en gecontroleerd door een onafhankelijke accountant. In een accountantsverslag geeft de accountant haar bevindingen en adviezen aan. Het samenwerkingsverband is verplicht de jaarstukken jaarlijks uiterlijk 1 juli aan te leveren bij OCW.

17.2 Inkomsten van het samenwerkingsverband

De inkomsten van het samenwerkingsverband bestaan in hoofdlijn uit bijdragen van het Rijk. Deze worden per kalenderjaar ontvangen en zijn gebaseerd op het leerlingenaantal in het samenwerkingsverband per 1 februari van het daaraan voorafgaande jaar. De bekostiging voor de s(b)o-scholen op basis van de ingeschreven leerlingen die over een TLV van SWV-NK PO beschikken, wordt rechtstreeks vanuit het Rijk aan de S(B)O-scholen uitgekeerd en in mindering gebracht op de inkomsten van SWV-NK PO.

Naast deze reguliere rijksbijdragen worden op aanvraag vanuit gemeenten of Rijk aanvullende baten ontvangen. Dit betreft dan specifieke gelden die zijn geoormerkt; deze dienen op basis van de inhoudelijke onderbouwing van de aanvraag besteed en aan de subsidieverstrekker verantwoord te worden.

17.3 Inzet en toedeling van middelen

SWV-NK PO verdeelt haar middelen op basis van drie niveaus van ondersteuning:

1. Basisondersteuning en lichte ondersteuning (niveau 0 en 1): de ondersteuning die scholen aan alle leerlingen bieden;
2. Extra ondersteuning in het regulier onderwijs (niveau 2 en 3): arrangementen voor de individuele leerling of voor groepen leerlingen;
3. Extra ondersteuning binnen een voorziening voor speciaal (basis)onderwijs (niveau 4).

17.3.1 Regulier basisonderwijs

In dit ondersteuningsplan is in hoofdstuk 13 aangegeven welke basisondersteuning de scholen minimaal moeten kunnen bieden. Het samenwerkingsverband stelt voor het onderhouden en verder ontwikkelen van deze basisondersteuning een bedrag per leerling beschikbaar, dat jaarlijks bij het opstellen van de begroting wordt vastgesteld en maandelijks wordt uitgekeerd aan de schoolbesturen.

De aanvullende ondersteuning op niveau 2 en 3 vindt plaats via de acht werkgebieden. Deze werkgebieden beschikken over expertise en financiële middelen om de extra ondersteuning in het basisonderwijs vorm te geven. De expertise in deze werkgebieden ligt bij de consultants, schooldirecteuren, intern begeleiders, coördinatoren jeugdhulp en ambulante begeleiders vanuit het speciaal onderwijs. De acht werkgebieden beschikken over een eigen budget voor de totstandkoming en uitvoering van arrangementen. Vanuit deze middelen kunnen individuele en groepsarrangementen worden bekostigd, nieuwe initiatieven worden gefinancierd en wijkgerichte arrangementen en aanbod worden ontwikkeld. Scholen kunnen direct een beroep doen op deze middelen, waardoor passend en inclusief onderwijs dichtbij huis kan worden geboden.

De totale omvang van het budget van de werkgebieden wordt jaarlijks bij het opstellen van de begroting vastgesteld. De verdeling van deze middelen over de werkgebieden gebeurt naar rato van het aantal leerlingen, waarbij een reservering voor fricties wordt opgenomen. De middelen voor arrangementen, die betaald worden uit het budget van de werkgebieden, worden per maand met de besturen afgerekend.

17.3.2 Speciaal onderwijs

Tot ons samenwerkingsverband behoren vier scholen voor speciaal onderwijs. De bekostiging van het speciaal onderwijs is verdeeld in basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging, waarbij het laatste deel wordt betaald door SWV-NK PO. Het ministerie (DUO) verzorgt deze overdracht namens SWV-NK PO direct op basis van de reguliere leerlingentelling (1 februari). De hoogte van de ondersteuningsbekostiging is gebaseerd op de categorieën van de afgegeven Toelaatbaarheidsverklaringen (laag-midden-hoog).

“

**Alle kinderen
en jongeren
zijn welkom
op een school
dichtbij huis**

17.3.3 Speciaal basisonderwijs

Tot ons samenwerkingsverband behoren drie scholen voor speciaal basisonderwijs. De bekostiging van het speciaal basisonderwijs is verdeeld in basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging, waarbij het laatste deel wordt betaald door SWV-NK PO. Het ministerie (DUO) verzorgt deze overdracht namens het samenwerkingsverband direct op basis van de reguliere leerlingentelling (1 februari).

17.3.4 Vangnetregeling basisonderwijs

Als gevolg van de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek (1 januari 2023) is de groeiregeling voor het SO en SBO komen te vervallen. Samenwerkingsverbanden zijn verplicht om in hun ondersteuningsplan een vangnetbepaling op te nemen voor SO- en SBO-scholen die te maken krijgen met een meer dan gemiddelde toename in het aantal leerlingen na de teldatum van 1 februari. De S(B)O-scholen ontvangen namelijk voor deze leerlingen geen bekostiging vanuit het Rijk in het volgende kalenderjaar, omdat ze niet in de telling van 1 februari zitten. Hierdoor komt een verantwoorde bedrijfsvoering mogelijk in het gedrang.

SWV-NK PO heeft met ingang van 1 januari 2025 de landelijke vangnetregeling overgenomen (Handreiking vangnetbepaling GO-scholen) en past deze als zodanig toe. Voor uitbetaling van de middelen baseert het samenwerkingsverband zich op de door DUO jaarlijks gepubliceerde rekentools.

17.3.5 Onderzoeken volumebekostiging

We sturen op de deelnamepercentages in het SO en het SBO. In 2026 willen we onderzoeken of verdere daling van het deelnamepercentage mogelijk is, waarbij we de vrijvallende financiële ruimte dan kunnen inzetten voor volumebekostiging. Daarbij zouden we dan SO en SBO bekostigen op basis van capaciteit en niet op basis van het daadwerkelijk afgegeven aantal TLV's. Dat gaan we zowel inhoudelijk als financieel nader onderzoeken, maar dit is zowel in dit ondersteuningsplan als in de meerjarenbegroting nog niet verwerkt.

17.3.6 Onderwijszorgarrangementen

In aanvulling op de overdracht van bekostiging aan regulier basisonderwijs, SO en SBO, bekostigt SWV-NK PO onderwijszorgarrangementen die gekoppeld zijn aan een reguliere basisschool. Dit betreft bijvoorbeeld de Kanzklas, de Trimaran, de SNS-klas en de OOG-groep.

Naast deze onderwijszorgarrangementen binnen de muren van een schoolgebouw, is soms incidenteel en tijdelijk sprake van plaatsing van leerlingen in een andere setting. Bekostiging van deze onderwijszorgarrangementen vindt plaats op basis van jaarlijkse beschikkingen, waarvoor het totaalbedrag jaarlijks bij het opstellen van de begroting wordt vastgesteld.

17.3.7 Ondersteuning in natura

Naast de financiële geldstroom naar scholen en besturen, zoals hierboven beschreven, is er voor het werkveld ook ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband beschikbaar in de vorm van personele expertise. Deze bestaat grotendeels uit:

- Het personeel in dienst van het samenwerkingsverband;
- Inhuur van onderwijsondersteuners;
- Inzet van het expertiseteam;
- Bestedingen voor professionalisering werkveld, kennisdeling en het onderhouden van TOP dossier en dashboard;
- Uitvoering van projecten waaronder de centrale warme overdracht;
- JONK.

De totaal beschikbare bedragen voor deze ondersteuning in natura wordt jaarlijks in de begroting opgenomen onder de noemer Uitvoeringsorganisatie SWV.

17.3.8 Management en organisatie

Een deel van de middelen van het samenwerkingsverband wordt besteed aan de kosten van management & organisatie. Dit betreft kosten van activiteiten en functies die noodzakelijk zijn voor een goede organisatie van het samenwerkingsverband en taken die moeten worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat het samenwerkingsverband aan haar wettelijke verplichtingen kan voldoen. Management & organisatie is faciliterend voor het primaire proces en omvat o.a. de kosten van de interne organisatie, communicatie, overlegstructuren, beleidsvorming en kwaliteitszorg.

17.4 Vermogen en risico's

Zoals iedere organisatie heeft het samenwerkingsverband een buffer nodig om financiële tegenvallers te kunnen opvangen en de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen. De risico's voor een samenwerkingsverband zijn kleiner dan voor een schoolbestuur. Zo is er geen sprake van de exploitatie van gebouwen, hebben samenwerkingsverbanden een beperkte omvang van investeringen (materiële vaste activa) en zijn de werkgeversrisico's door het beperkte aantal personeelsleden klein. Het samenwerkingsverband is primair een faciliterende organisatie die schoolbesturen in staat stelt om passend onderwijs te verzorgen.

De belangrijkste risico's van het samenwerkingsverband liggen op het gebied van de personele bezetting (o.a. verzuim, zwangerschappen, arbeidsconflicten), de bedrijfsvoering (o.a. contractbeheer, verplichtingen, betalingsverkeer, uitvoering van administratieve processen) en de inhoudelijke uitvoering van de kerntaken (o.a. controle op juistheid en tijdigheid TLV's, kosten van thuiszitters).

De Inspectie heeft landelijk als regel (signaleringswaarde) afgegeven dat het eigen vermogen van een samenwerkingsverband maximaal 3,5% van de totale baten mag bedragen, met een minimale risicobuffer van € 250.000. Als het eigen vermogen van een samenwerkingsverband boven deze signaleringswaarde ligt, is sprake van bovenmatig publiek eigen vermogen.

Het samenwerkingsverband streeft dan ook naar een eigen vermogen van maximaal 3,5% van de totale baten en onderbouwt dit periodiek met een onderliggende kwantitatieve en kwalitatieve risicoanalyse. Zo benoemen we bijvoorbeeld in de jaarverslaglegging de actuele risico's. Jaarlijks toetsen we de werkelijke omvang van het eigen vermogen aan de signaleringswaarde en nemen we maatregelen om het eigen vermogen aan te vullen of af te bouwen.

“
**Passend, inclusief
onderwijs en
jeugdhulp gaan
hand in hand**

SWV-NK PO
Hertog Aalbrechtweg 5
1823 DL Alkmaar

www.swvnk-po.nl
info@swvnk-po.nl
072 - 79 20 110

Fotografie: iStock
Vormgeving: Raadhuis
© 2026-2030 SWV-NK PO

